ԺԱ. ՏԱՐԻ 3183 — (Ն. Տ.) 1 ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ 1894 — 19 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ 1894 — 1 ՐԷՊԻՒԼ ԱՒԸՐ 1312 — ԵՐԿՈՒՇԱԲԹԻ

20 ՓԱՐԱ.

ՆԱՄԱԿ ԿԱՄ ՈՐ ԵՒ Է ԳՐՈՒԹԻՒՆ ՊԷՏՔ Է ՈՒՂՂԵԼ
ԱՌ ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
ԱՐԵՒԵԼՔ ՕՐԱԳՐԻ
Ղալաթիա, Կ. Պոլիս

درعليه‌ده غلطه‌ده آره‌ولك غزته‌سی اداره‌سنه

Direction du journal AREVELK
Galata, CONSTANTINOPLE

ԱՐԵՒԵԼՔ
ՕՐԱԳԻՐ
Քաղաքական եւ Ազգային

20 ՓԱՐԱ.
ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
[illegible]

Խմբագրութեան ուղղուած նամակ կամ այլ գրութիւն ետ չի տրուիր։

Les annonces sont reçues
AUX BUREAUX DU JOURNAL

ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ ՍՈՒՐՀԱՆԴԱԿ

ԳԱՂԹԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ. — ՉԻՆԱԿԱՆ ԲԱՐՔԵՐ. — ՃԱՊՈՆԻ ԵՒ ՉԻՆԱՍՏԱՆԻ ՎԱՃԱՌԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆԸ

ՇԻԿԱԳՕ, 30 Օգոստոս

Նոր աշխարհի գաղթային ընդհանուր շարժման մէջ արեւելեան ժողովուրդներն ալ իրենց բաժինն ունեցած են. Ծայրագոյն Արեւելքէն՝ Չինացին և Ճարոնցին եւս՝ Հին Աշխարհէն դէպի Նոր Աշխարհը վազող գաղթային հոսանքին մասնակցած են. և հակառակ Geary օրէնքին, որ Չինացւոց մուտքը արգիլած է ի Միացեալ Նահանգս, դարձեալ այս երկրին մէջ 107,475 Չինացիք կան. այս արգելքի պատճառը սա է որ Չինացին նախ քաղաքակրթութեան հետամուտ չէ. երկրորդ՝ երկրին բնաւ օգուտ մը չունի. երրորդ՝ իրեն յատուկ խել մը յոռի սովորութիւնները գործադրելով բարքերու փտթարացման և դէշ սովորութեանց անման պատճառ եղած է. քանի քանի կիներ և աղջիկներ կիսամեռ՝ իրենց աֆիոնի գետնայարկ ծխարաններէն դուրս հանուած են ոստիկանութեան կողմէ և քանի քանի երիտասարդներ փճացած են Մոն-[illegible]

[illegible] է. փոքր ու տափակ տեսակ մը կօշիկ կը հագնին միշտ և հիւսուած մազի պոչ մըն ալ կռնակնուն վար ձգած են։ Ամերիկեան ճաշարանի մը մէջ չինացի մը տեսնելը կարելի չէ. իրենց գործատեղւոյն մէջ՝ որ ընդհանրապէս լուա-

ցարարի խանութներ են և ուր տասըքսանը միատեղ գիշեր ցորեկ կ'աշխատին, իրենց պէտք եղածը իրենք կը պատրաստեն. միշտ իրարու մօտ կենակցելէն և մէկզմէկ պաշտպանելէն կրնանք հետեւցնել թէ արենակցային սէր և զգացում իրենց մէջ արմատացած են. իրենց ծննդավայրին վրայ ալ մեծ սէր ունին. յոյժ աշխատասէր և տոկուն ժողովուրդ մ'են, նաև խընայասէր ու չարքաշ. բայց իրենց տարբերին կենակցութեամբ Ամերիկացւոց հաճելի եղած չեն. ոչ մէկ քաղքի մէջ պատիւ և յարգանք կը վայելեն, մինչդեռ իր ցեղակից դրացին, Ճարոնցին, քաղաքակրթութեան ամեն մէկ կերպ ու ձեւերն ընդունած և իւրացուցած է ու ամենավերջին նորաձեւութեանց համեմատ հագուիլ սգուելու մասին ամերիկացիին մրցակիցն է. այս միեւնոյն Մոնկոլեան ցեղին վերաբերող երկու ժողովրդոց տարբերութիւնը սա է որ Ճարոնցին յառաջդիմութեան եւ քաղաքակրթութեան շաւիղին մէջ նետուած կը գործէ հսկայ և արագ յառաջդիմելով, մինչ Չինացին՝ դեռ անշարժ կեցած է իր հին քաղաքակրթութեան սահմաններուն մէջ դեգերելով և անհաշտ թշնամի է կարծես որեւէ քա-[illegible]

[illegible] գործունէութեան և ձեռներէցութեան ոգին կ'ապացուցանեն։ Ճարոնցիք ընդարձակ վաճառականութիւն կ'ընեն Միացեալ Նահանգաց հետ. և Ճարոնական ապրանք իրենց գեղեցկութեամբ ու ճարտարարուեստ շինուածով մեծ [illegible]

[illegible] տամբ և ճարոնց հետ ունեցած արտադրութիւնք և ներմուծմունք հետեւեալներն են. ներմուծմունք Չինաստանէն՝ 20,636,525 տոլարի արժողութեամբ. եւ 3,900,457 տոլար ալ արտածմունք. Ամերիկայէն Չինաստան ներմուծեալ ապրանք ընդհանրապէս բամպակեայ հագուստեղէնք են և քարիւղ. ուրիշ տեսակ ապրանք Եւրոպայէն կը ներմուծուին հոն աւելի աժան ըլլալուն պատճառաւ և արդէն Ճարոն բամպակեայ նիւթեր շինող գործարաններ ունենալուն յաջողած է ոչ միայն Ամերիկայի բամբակեղէններուն դէմ ի Չինաստան մրցիլ, այլ նաեւ եւրոպականներուն դէմ. իր շինած ապրանքը քշել յաջողած է Չինական հրապարակին վրայ։ Միեւնոյն տարւոյ համար Միացեալ Նահանգաց Ճարոնի համար ըրած արտածութիւնք 3,195,872 տոլար էին, որուն գրեթէ երկու միլիոնը քարիւղ, երեք հարիւր հազար տոլարի չափ ծխախոտ և մնացեալն ալիւր. Ճարոնէն ներմուծեալ ապրանաց գումարը գրեթէ 28 միլիոնի կը համնէր՝ որուն 15 միլիոնը չի գործուած մետաքս, վեց միլիոն տոլարի չափ թէյ, մետաքսեղէնք, յախճապակեայ անօթք, բրինձ, քափուր և այլն։

Հ. Ա.

[illegible]

—Ի՞նչ գո՞ւք էք, գոչեց Սամթանէ Պրինէն։ Ա՛հ, լաւ, բաւական երկար ատեն կայ որ ձեզ կը փնտռեմ։ Հարցուցի Ապուին թէ ո՛վ էիք. չուզեց ըսել։ Ա՛հ, հիմակ հոս էք։ Շատ աղէկ, դուք օրագրող ծնած էք, տաղանդ ունիք. մեր քով եկէք։ Ֆիկարօի մէջ ամենուն համար տեղ կայ։

Այս ամենը, և ուրիշ շատ մը բաներ բուռ զուարթ ու միանգամայն կոշտուկլուկ եղանակով մը։ Շփոթած մնացի այս ընդունելութեան հանդէպ. այնքան քիչ կը սպասէի այս բանին որ ցնորած էի և պատասխան տալու բառ մը չէի գտներ։

—Ի՞նչ կ'ընէք, հարցուց։

Ըսի թէ Կրընոպլի մէջ ուսուցիչ էի։

—Եւ ի՞նչ կը շահիք...

Ըսած գումարս լսելով մեծամծոր քրքիջ մը արձկեց և իր խօսակցին դառնալով.

—Ահա՛ ասանկ կը վարձատրուին, գոչեց։ Օ՛ն, որոշուած է։ Վաղը խմբագրութեան գրասենեակը կուգաք. մերիններէն էք։

Երկչոտօրէն առարկեցի թէ չէի կրնար դպրոցական տարւոյն մէջտեղը այդպէս թողուլ դասս, թէ դասալքութիւն կ'ըլլար, թէ աշակերտներս իմ վրաս յոյս դրած էին։ Բայց խոստացայ յօդուածներ ղրկել Կրընոպլէն։

—Ա՛հ, գոչեց, մարդ գաւառի մէջ կըրնա՞յ լրագրութիւն ընել։ Փարիզի մէջ միայն օրագրողներ կան։ Զայիտ հրատարակուին ձեր յօդուածները։ Նախ ձեր հրաժարականը նետեցէք անոնց քթին բերնին։ Ցետոյ կը տեսնենք։

—Պէտք է որ տարին լմնցունեմ, ըսի։

—Ե՛րբոր ուզէք, պատասխանեց ուժգնօրէն։

Եւ խօսքն ուղղելով փոքր ծերունիին, որուն գանկը կը շողար վանդակին մէջէն.

—Լէժանտր, գոչեց, Սամթանէ Պրինէի հաշիւը կարգադրեցի՞ք։

Դիտել տուի իրեն որ ես երբէք միտքես չէի անցուցած թէ յօդուածներս վճարուելու են, թէ արդէն շատ գոհ էի հրատարակուած ըլլալնուն։

—Անանկ չէ՛, յարեց. գիտցէք որ Ֆիկարօի մէջ ձեռագիրին վճարում կ'ըլլայ միշտ։

Եւ շարժումով մը ճամբեց զիս։

Փոքր հայր Լէժանտր հաշիւս կարգադրեց. կիշէին եզրը սփռեց տասնըեօթը գեղեցիկ փայլուն ոսկիներ. աջ ափիս մէջ լեցուցի զանոնք և խոյս տուի՝ զարմանքէ եւ ուրախութենէ թրթռուն։

Այսպէս ուրեմն, իրա՛ւ էր։ Ձերմակ թուղթը սեւցնելով կրնայի ապրուստս ճարել։ Գանհիկ ցնորք մը չէր. ապացոյցը կը հնչէր ձեռքիս մէջ։ Այս ոսկիները զորս փոքր զուարթ աղմուկով մը կը յատքեցունէի և կը հնչեցունէի՝ իրենց լեզուովը կ'ըսէին ինծի. Քու տողերուդ ամեն մէկը չորս սու կ'արժէ. և կը բաւէ հազար տող գրել՝ երկու հարիւր ֆրանք ստանալու համար։ Այնքան դժուա՞ր է չորս հազար հատ վաստկիլ մէկ ամսուան մէջ։ Ահա ազատ եմ այս ժամուս։ Տո՛ւր հրաժարականդ։

ՖՐԱՆՍԻՍՔ ՍԱՐՍԷՅ

ԱՅՆԹԱՊ

Դ.

Եկեղեցւոյ արեւմտեան կողմն հաստատուած է աղջկանց վարժարանն, ուր կը յաճախեն 200-250ի չափ աշակերտուհիք, և կը կրթուին քանի մը ուսուցչուհեաց միջոցաւ։ Աղջկանց վարժարանի Ա. դասատու և տնօրէն է Փիլիպպոս էֆէնտին, որ անձանձիր և փորձ աշխատաւոր մ'է։ Օրիորդք կ'ուսնին մայրենի լեզու, գիտական քանի մը առարկաներ և ասեղնագործութիւն։ Բաւական խնամ կը տարուի անոնց կրթութեան, և ես յուսալից եմ որ աւելի յառաջ երթան մեր գեղեցիկ սեռին յառաջդիմութեան համար. Նոցա զարգացումն աւելի և աւելի անհրաժեշտ է, մեր ընտանեկան կեանքին երջանկութեանը համար։

Մեր ազգայինք ունին մէկ երկու մասնաւոր վարժոցներ ալ, զորս կ'ուսնին 50-60ի չափ աշակերտք։ Իսկ ծաղկոց-վարժարանք եկեղեցիէ հեռու՝ ազգային ուրիշ ընդարձակ կալուածի մը մէջ կը գտնուին, և կը պարունակեն իբր 500 աշակերտ արական սեռէ, յանձնուած 12 պաշտօնէից, որք մասնաւոր սրահներու մէջ կը դասախօսեն և կը վարժեցնեն։

Այս ծաղկոցները քիչ մը անգոհացուցիչ գտայ թէ՛ պաշտօնէից պակասութեանը և թէ անխնամ թողուելուն համար։ Ամեն մեկք ծնողքներուն չենք կրնար վերագրել. խեղճերը հոգեւոր հոկող մ'իսկ չունին, որ եկեղեցին և դպրոցը վարէ, անոնց ուղղութիւն տայ. ո՞ւր են մեր կրթասէր հայրերը. մեք միշտ թերի մնացած ենք էական պարտաւորութեանց կատարման մէջ։

Այնթապ առաջնորդէ զուրկ է. զրկեր են սակայն Պատ. Թաղ. խորհրդոյ անդամները, որք ըստ կարի կ'աշխատին եկեղեցւոյ և դպրոցական գործերու կարգադրութեամբ։ Թաղական Խորհուրդը չուարեցնող խնդիրն է՝ եկեղեցւոյ համար ըլլալիք 2000 ոսկւոյ ծանր պարտքը. մանաւոր հանգամանօրէն դժուար է չուտով ի գլուխ հանել, և չեն ուզեր այլ եւս ընդ երկար թողուլ եկեղեցին կիսկատար, որոյ պատճառաւ ա՛յնքան նեղուած և ծանրացած են, մինչեւ իսկ դպրոցներն ալ մոռցած ու բարձի թողի ընելու վիճակին մատնած։ Նոքա կ'ըմբռնեն բարոյական շահուն կորուստը. փոխանակ ատրիներով այդ շինութեան հետ զբաղելու՝ կը մտածեն փոխառութեամբ մը պատրաստել պահանջուած ծախքը և միանգամ ընդ միշտ ի գլուխ հանելով ժամի խնդիրն, ուշ դարձնեն դպրոցաց, որոց զարգացումն գեր ի վերոյ է։

Մեր ազգայիններէն յետոյ՝ մեծամասնութեան կարգաւ կուգան հայ բողոքականք, որք կը համրուին 600—800 ընտանիք։ Այնթապի հայ բողոքականք յառաջադէմ կացութեան մէջ կը գտնուին, շնորհիւ կրթութեան համար տարած իրենց ջանից և կարող ու արժանաւոր անձնաւորութեանց, որոց թիւը տարուէ տարի կ'աւելնայ. այսօր, բացի Գօլէճէ, բաւական թուով երիտասարդներ Ամերիկա և Եւրոպա կը գտնուին մասնագիտութեան պատրաստուելու։

Արական և իգական սեռին համար 8—10 հատ վարժարաններ ունին (մասնաւորներն ալ թուելով) և ստուար թուով մանուկներ կը դաստիարակուին անդ։ Կարծողներ կան, որ բողոքականք մերայնոց հաւասար կը ծախսեն իրենց կրթարաններուն համար, սակայն ինձ հաւանական չթուիր։ Մեր ազգայինք իրենց բոլոր վարժարանաց մէջ ունին 1000-1100 աշակերտ և աշակերտուհի (այս վերջնոց թիւը 250ի կը յանգի), որոց կրթութեան համար կը ծախսեն 500 օսմ. լիրա։

Հաշուոյ չառնելով Գօլէճը, եթէ հայ բողոքականք համահաւասար գումար մը կը ծախսեն իրենց վարժարանաց, արդարեւ նախանձելի բան է. միայն չը մոռնանք ըսելու թէ՝ նոյնպէս վերջինք աւելի գոհացուցիչ վիճակի մէջ են, և բազմաթիւ կարող անձնաւորութիւնք կան. ընդ այս Գօլէճի աշակերտներն ալ բարոյապէս լաւ կ'աջակցին իրենց։

Վերջերս հայ բողոքականք մեծ ուշադրութիւն դարձուցած են հայերէնի մշակութեան, ինչպէս և Գօլէճի մէջն ալ, ուր հայ լեզուի դասախօսութիւնը կը կատարէ Ղազարոս էֆէնտի Տիրատուրեան՝ Գօլէճի նախկին շրջանաւարտներէ մին, որ իւր կարող և փորձ պաշտօնավարութեամբ շատ օգտակար եղած է։

Գօլէճը՝ Եւրոպեան միջնակարգ վարժարանաց հաւասար՝ Ամերիկեան հաստատութիւն մ'է, և կը պարունակէ 120ի մօտ աշակերտներ, որք ամենն ալ հայեր են, և ունի բանիբուն, արժանաւոր ուսուցիչներ, ամենքն ալ Եւրոպա, Ամերիկա կրթուած։ Շնորհիւ բարեկրթութեան եւ լուսաւոր զգացմանց, Այնթապի հայ բողոքականները շատ սիրալիր և յարգալիր յարաբերութիւններ կը տածեն մեր ազգայնոց հետ։

ՈՒԽՏԱՒՈՐ

ԹԵՐԹՕՆ «ԱՐԵՒԵԼՔ»ի (102)

ԺԻՒԼ ՄԱՌԻ

ՏԺԳՈՅՆ ԱՂՋԻԿԸ

ՄԱՍՆ ԵՐՐՈՐԴ
ԷՆԻՑԷԼԹԻ ՀՕՐԸ

Է.

ՎԵՐՋԻՆ ՄՆԱՑՈՐԴԸ

Ցայօրդ օրը Ժաքթէն յայտնեց իր մըտածումը։

—Ձեմ վախնար ըսելու, շատ անգամ սատոիկ կը մեհինք, շատ անգամ անօթի կը մնայինք, մանաւանդ շատ ծարաւ, և ամեն մարդ գիտէ թէ ծարաւը անօթութենէն աւելի անտանելի է, վերջապէս անհամար թշուառութիւններ ունէի... Է՛յ ուրեմն, այն ատենը աւելի երջանիկ էինք քան հիմա, հակառակ մեր պանքառմեսուն...

—Շիտակ է, հառաչեց Բերսիլար, բայց ի՞նչ ընենք։

—Ոչինչ։ Կերեւայ թէ հարուստ ըլլալու համար տառապելու է։

—Ձենք կրնար իր դրամը ետ տալ Պարթօլին։

—Երբե՛ք։ Այնքան գիշերներ անցուցինք անքուն որ իրաւամբ շահած ենք այդ դրամը։

Երկար բարակ մտածելով եղածին վրայ, արկղիկին մէջ վերագտնուած գումարին վրայ, առանց գողցուած դրամին յանցապարտ յաւելմանը, երկուքն ալ վերջ ի վերջոյ ըսած էին մտովի.

—Ընկերս կողոպտեր է զիս։

Չէին մտածեր որ գողութիւնը փոխադարձ եղած էր։ Մէկ բան միայն կը նկատէին, ուրիշ գողութեան մը հաւանական սպառնալիքը՝ քիչ շատ մօտալուտ ապագայի մը մէջ։

Եւ ո՞վ գիտէ թէ Ժաքթէն պիտի չտատանար այսքան փոքր գումարով մը, եթէ Բերսիլար գոհանար հազար ֆրանքնոց պանքառմով մը։

Անկից ծագեցաւ անյաղթելի կասկած մը. անկից տակուածներով լի, անձկութեամբ լի կեանքը որ Ժաքթէնին ներշնչած էր այն փիլիսոփայական խորհրդածութիւնը զոր ըրած էր իրենց անցեալ թշուառ կեանքին երանութեանը վրայ, բաղդատմամբ իրենց այժմու կենցաղին։

Ա՛լ չէին ճանչնար զիրար։

Հակառակ հարեւանցի հոգածութիւններու որոցմով կը ճնշէին զիրար երբեմն՝ յեղակարծ քմայքով մը, կ'ատէին զիրար, առանց պատճառը գիտնալու։

Դեռ իրարու չէին ըսեր ասիկա։

Թերեւս անկեղծութիւնն աւելի նախամեծար ըլլար. մինակ կեղծաւորութիւն կ'ընէին։

Քանի որ ամեն վստահութիւն կորսուած էին, իրենց առաջին հոգը պիտի ըլլար վերցունել պատին տակ թաղուած իրենց գանձերն և ուրիշ տեղ թաղել, անթափանցելի գաղտնիքի մէջ, կարելի եղածին չափ հեռու, ամենածայրայեղ խոհեմութեամբ։

Ժաքթէն մտածեց ասիկա և Բերսիլար եւս։

Այնպէս որ ինքնակամ շարժումով մը և առանց իրարու խորհուրդ հարցնելու, հիւսիսակողմէն ու հարաւակողմէն վերուցին թանկագին առարկան իրենց գժտութիւններուն և իրենց ձախողուածներուն։

Նախ եւ առաջ, նորէն իրենց թիկնոցներուն մէջ դրին։

Կը սպասէին որ անոնցմէ բաժնուելէ առաջ թագստոց մը գտնեն։

Եւ ահա այն ատեն գաղափար մը ծնաւ Բերսիլարի ուղեղին մէջ, գաղափար մը զոր փայփայեց, ամեն կողմէ քննեց, Ժաքթէնին հաղորդելէ առաջ։

—Մերուկս, ըսաւ, քեզ հետ խօսիլ կ'ուզեմ։

—Խօսէ։ Ծա՞նր բան է։

Անշուշտ ծանր բան էր Բերսիլարի միտքին մէջ, և թերեւս իր ըսելիքը սիրտին խորէն կը համապատասխանէր Ժաքթէնի մտածումին զոր երբէք չպիտի յայտնէր, վասնզի կը լռէր, բառերը կը փնտռէր։

Ժաքթէն, նախայարձակ, կը հեգնէր.

—Նախարարի մը յանձնարարութիւնը պէտք է հիմակ ինծի հետ խօսելու համար։

—Ըսեմ, յարեց նիհար մարդը. բնաւ ազգական չունինք... ոչ կին, ոչ զաւակ, ոչ հայր, ոչ մայր, ոչ եղբօրորդի, ոչ հօրեղբօրորդի...

—Ճշմարիտ է, գէթ ինծի համար։

—Ինծի համար ալ... Միւս կողմէ երբէք բաժնուած չենք իրարմէ և շատ կը սիրենք զիրար... վասնզի իրար շատ կը սիրենք, անանկ չէ՞, հարցուց փարանուտով մը։

Կարծես ա՛լ հաւատք չունէր այդ բարեկամութեան վրայ։

—Այո, այո, ճիշդ է, ըսաւ Ժաքթէն, եղբօր պէս կը սիրենք զիրար։

—Այն ատեն, ենթադրենք որ մենէ մէկը մեռնի... ի՞նչ պիտի ըլլայ իր հարստութիւնը...

—Միւսը պիտի առնէ... պարզ է ասիկա...

—Միայն թէ կանխաւ կարգադրած ըլլայ։

—Որե՞ւ ինչպէս, օտարի՞ մը։

—Ո՞վ գիտէ։ Անիրաւութեան մը առաջքն առնելու համար էր որ մտածեցի...

—Բացատրէ տեսնեմ...

—Ձե՞նք կրնար կտակնիս պատրաստել։

—Բայց ես մեռնելու փափագ չունիմ։

—Ես ալ։ Մնաց որ, այս բանը չմեռցուներ, ընդհակառակը կը պահպանէ։

—Ըհ տոյ։

—Մենէ իւրաքանչիւրն իր հարստութիւնը թողու վերջին մնացողին։

—Ես կը հաւանիմ, ըսաւ Ժաքթէն անտարբերութեամբ։

Եւ ամբողջ օրն աշխատեցան այդ կաբեւոր թուղթը խմբագրելու։ Ցետոյ բարձրաձայն կարդացին։ Երկուքն ալ գրեթէ նոյն իմաստով պատրաստած էին, պարտք համարած էին բարեկամական խօսք մը ըրրեցունել հոն իրարու համար և երբ կտակը դրին այն դարակին մէկ գզրոցին մէջ ուր կը գտնուէին իրենց հագուստներն ու ճերմակեղէնը, զիրար համբուրեցին։

Բայց անհետացած վստահութիւնը առավ տեղը չէր գար։

Եւ այլ եւս իրենց միտքէն չէր ելլար իրենց հարստութիւնը խնամով պահելու գաղափարը։

Օր մը, Բերսիլար, փնտռած պահուն, երբ Էկիյեէթի փոսին աջէւէն կ'անցնէր, մտածեց որ այդ տեղն սքանչելապէս պիտի յարմարէր իր երազած թագստոցին։

Եւ մէջը իջաւ։ Կը ճանչնար հին փոսը, արդէն քանիցս խուզարկած էր. շատ գիշերներ պառկած էր հոն զերծ մնալու համար մօտակայ լեռներուն մէջ ծագող փոթորիկներէն։

Իրենց երբեմնի կեանքին մէջ, երբ թափառականութեան դիպուածը շրջակաները բերէր զիրենք, գիշերուան համար ուրիշ պատսպարան չէին փնտռեր, թէ՛ ձմեռը թէ ամառը։

Սեւ ծակին մէջ կը գլտորէին, կտորըտուբիւնի աչք առած, որովհետեւ Պարթօլի դեռ միտք ըրած չէր նկարաններ հաստատել հոն։ Հիմակ որ հաստատուն սանդուխներ կային, էջքը տղայական գործ մըն էր։

Գանձն հոն թաղուեցաւ։

Եւ երբ Բերսիլար, ուրախ զուարթ, վեր ելաւ, ձեռքերը շփելով ըսաւ ինքնիրենը.

—Եթէ Ժաքթէն մեռնի, գիտեմ ուր է իր հարստութիւնը, իր թիկնոցին մէջ... Եթէ ես իրմէ առաջ մեռնիմ, ինք չպիտի գտնէ... Թող իմ ստակս յաւէտ կորսուի քան որկրամոլ մը կամ գինով մը ուտէ խմէ զայն...

Դժբաղդաբար, Ժաքթէն ալ նոյն խորհրդածութիւններն ըրաւ։

Հին փոսին կողմը գնաց գտաւ այն թագստոցը որ պիտի յատկանար գանձը պահելու իր ընկերոջ ձեռքէն։

Եւ երբ Բերսիլարին պէս զուարթօրէն դուրս ելաւ մթին անտառէն ուր, իրեն ծանօթ անկիւն մը թաղած էր իր սիրելի գանձը, մտածեց.

—Հանդարտ եմ. եթէ Բերսիլար մեռնի, իր հարստութիւնը ես պիտի առնեմ, եթէ ես մեռնիմ, ինք բան մը չունի։

Ը.

ԳԵՏՆԻՆ ՏԱԿ

Տիան կը հսկէր անընդհատ։

Միշտ իր երեսին կը զարնէր իր տկարութիւնն, իր անարութիւնն երբ փորձած էր իջնել հին փոսին մէջ իր եղբօր ետեւէն և երբ սարսափահար ետ ընկրկած էր իր տակ բացուած այդ անդունդին խաւարին հանդէպ։

—Առաջին անգամ չպիտի վախնամ, կ'ըսէր, առաջին անգամ վար պիտի իջնեմ։

Ամեն գիշեր կծկուած, երբեմն անձրեւին տակ դողդղալ, լեռան կիրճերէն փչող սառուցիկ կծու հովերուն տակ կիսանըռւաղ, կը լրտեսէր իր եղբօր գաղտնի գալուստը։

(Շարունակելի)

Կ. ՊՈԼԻՍ, ՍԵՊՏ. 19/1 ՀՈԿՏ. 1894

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

ՊԱՏԵՐԱԶՄԻ ԼՈՒՐԵՐ

ՇԱՆԿԱՅ, 29 Սեպտ.—Զրոյց կայ թէ Ճարոնցիք շատ զօրք կը հանեն Չիֆուի հիւսիսային կողմն, և հետեւաբար, բուռն մտատանջութիւն կը տիրէ Բեքինի և Թիէն-Ձինի օտար գաղթականութեանց մէջ։

(Չիֆու Քորէայի դիմացն է, բուն չինական հողին վրայ, Թիէն-Ձինի հետ նոյն եզերքին վրայ, ուղղակի Բեքին տանող ճամբուն մօտերը։ Չիֆու մին է չինական այն նաւահանգիստներէ որք դաշնագրով բաց են օտարազգիներուն առջեւ։ Ճարոնցիք հոն զօրք հանելով, շատ յանդուգն գործ մը կ'ընեն, զի պատերազմը բուն իսկ Բեքինի չուրջը փոխադրել կ'ուզեն։ Հաւանական է որ երբ թէ Քորէայի հիւսիսակողմն երթալու յայտարարութեամբ Ճարոնէ ճամբայ հանուած Բ. զօրաբանակն իրօք դէպ ի Չին ուղղուած ըլլայ, և Ճարոնցիք դիտմամբ սխալ հասցէ մը ծանուցած ըլլան՝ իրենց թշնամին չփոթեցնելու համար։ (Տ. Խ. Արեւելք։)

ՆԻՒ-ԵՈՐՔ, 29.— Նիւ Եորք Հէրըլտ կ'իմանայ թէ Եալու գետին բերանն հանուած չինական զօրաբանակը չփոթութեան մատնուած է, Բեքինի մէջ ահաբեկում կը տիրէ, և Չինաստանի վիճակն յուսահատական է արդէն պատերազմին մէջ։

ՓԵՏԵՐՍՊՈՒՐԿ, 29.—Առնուած լուրերուն նայելով, Չինու վիճակը շատ չփոթ է, և աւելի մեծ խառնաշփոթութենէ կը վախցուի։ Պատերազմական արկղները դատարկ են, և վարչութիւնը մեծ դժուարութիւն կը կրէ ամէնօրեայ պէտքերուն գոհացում տալու։

—Չին Եւրոպիոյ և Ամերիկայի մէջ իւր ունեցած դեսպաններուն և գործակալներուն հրաման ղրկեր է գնել և անմիջապէս ղրկել ամէն ծախու մարտանաւ։ Եալուի պատերազմի նաւամարտէն քիչ յառաջ ի Պուէնոս Այրէս գնուեր են գործածելի տեսակէն երկու մարտանաւեր. զի թէպէտ ամէն կողմ շատ մը մարտանաւեր կան, բայց միթէ ամէնքը կը տկարն այժմեան թորփիլներուն և ռումբերուն։

—Չինու Կայսրն հրամայեց որ փառաւոր յուղարկաւորութիւն ըլլայ չինացի Զօ զօրավարին, որ Բինկ-Եանկի ճակատամարտին մէջ քաջապէս կռուեցաւ։ Թէեւ ուսէն զարնուած, բայց անյողդողդ կեցաւ իւր զօրաց գլուխը, և գանոնք անյաջող յարձակման մը մղած պահուն էր որ ուրիշ գնտակէ մը զարնուեցաւ և ինկաւ մեռած։ Կայսերական հրամանագրին համեմատ, վախճանեալ զօրավարին զաւակաց և ընտանեկան պարագայից բացառիկ շնորհներ եղած են։

—Ջէհ Եո-էն ընկղմած չինական զրահաւորին Ա. տեղակալը Թորփիլակար նաւուն ընկղմումէն ետքն յաջողեցաւ լողալով ցամաք ելնել և հասաւ Եալուի չինական բանակետղը։ Ասնոյց թէ նաւապետ ևս, թէպէտ վիրաւորուած, յաջողած էր ցամաք ելնել, բայց յոգնութենէն և արեան կորուստէն մեռած է հոն։ Չինացիք մարդ ղրկեցին նաւապետին մարմինը բերելու։

—Այս առաւօտեան Սուրհանդակաւ առնուած լրագիրք կ'ըսեն թէ Չիֆուի առջեւէն գաղտագողի անցնող ճարոնական երկու զրահաւորներ տեսնուած են։ Ուրիշ հեռագիր մը կ'ըսէ թէ ճարոնական մարտանաւեր Դեղին ծովուն մէջ Հայ-Եունկ-Դաօ կղզիէն մեկնած են, ուղղուելով անյայտ կողմ մը, և թէ անոնց ինչ մտքով ճամբայ ելնելը չգիտցուելով, Չինացիք հոգ կ'ընեն։—Այս հեռագրաց բացատրութիւնը տալ կը թուի վերեւ դրուած նորագոյն հեռագիրն, որ կ'ըսէ թէ Ճարոնցիք նոյն իսկ չինական հողին վրայ զօրք հանած են։

ՌՈՒՍԻԱ.—Թայմզին Վիեննայի թղթակիցը կը հեռագրէ Սեպտ. 25ին.—Ցարին առողջութեան վրայ հոս եկած մանաւոր տեղեկութիւններ հիւանդըլլալը կը ծանուցանեն, բժշկաց տեղեկագրով։ Վերջերս զինք տեսնողներ կ'ըսեն թէ դէմքը փոխուած է։ Իւր վիճակին վրայ հոս եկած լուրեր հոգ կը պատճառեն բարձրագոյն ակմբոց մէջ։

—Վերջին լուրեր Ցարին առողջութեան վրայ.—ՓԵՏԵՐՍՊՈՒՐԿ, 29 Սեպտ. Պաշտօնական Օրագիրը, խօսելով Ցարին առողջութեան վրայ, կ'ըսէ թէ յունուար ամսուն մէջ ինֆլուէնցայէ տառապելէն ետքը Ցարը բոլորովին ապաքինած չէ։ Այս ամառ երիկամանց հիւանդութիւն մը ծագեցաւ (néphrite), զոր դարմանելու համար պէտք է որ հիւանդը ցուրտ եղանակին մէջ բնակի տաք կլիմայի մը ներքեւ։ Հետեւապէս, Զախարին և Լէյտէն Բրոֆէսորներուն խորհրդով, Ցարն առժամապէս իւր բնակութիւնը պիտի հաստատէ ի Լիվատիա Ղրիմու մէջ։

(Ըսել է թէ անհիմն էին եկող հեռագրերն որք նոյն լուրը բացարձակ կը հերքէին։ Պաշտօնական Օրագիրը կը ճշդէ հիւանդութեան տեսակն։ Այս աւուր սուրհանդակաւ առնուած լրագրերն ալ կ'ըսեն թէ Ցարին հիւանդութիւնն է «Բրայթի հիւանդութիւն» կոչուած տեսակն երիկամանց տկարութեան։ Ֆրանսական թերթ մը կը ծանուցանէ թէ Օգոստ. 1/13 ին Ցարն զգաց անհանգստութիւն, և կայսրուհւոյն խորհրդով, բժիշկներուն խորհուրդ հարցուց, որք ըսին թէ Բրայթի հիւանդութիւն է. բայց Բրոֆ. Զախարին յայտարարեց թէ երիկամանց սովորական հիւանդութիւն է, որոյ պատճառ եղած է Բեզերերնով խոնաւ օդը։)

ԲՆԱԳԷՏՆԵՐՆ այս օրերս իրենց տարեկան մեծ ժողովն սկսան ի Վիեննա, այն կայսերական քաղաքին մէջ ուր Հումպոլտի խմատաւէր կայսրն Մարկոս Աւրելիանոս երբեմն իւր բանակետղն հաստատած էր։ Վիեննա ոչ միայն զուարճութեան առատ միջոցներ կ'ընծայէ, այլ և կը պանծայ իւր գիտական թանգարաններով։ Գիտութիւնք հոն նոյնքան յարգի են որքան գեղարուեստք։ Այս տարեկան ժողով 66 րդն է. զի Բնագիտաց Ընկերութիւնն 1822ին հիմնուեցաւ, ի ձեռն 13 գերման բնագէտներու, որք հաւաքուեցան ի Լայբցիկ, և իրենց խորհրդակցութիւններէն այնքան գոհ մնացին որ ամէն տարի նոյնպիսի ժողով մը գումարել որոշեցին, և տարուէ տարի չրջանակն ընդլայնելով, օտարազգի բնագէտներն ալ եղբօրպէս հիւրամեծարեցին։ Անցեալ տարի ի Նիւրեմպերկ գումարուած էին։ Այժմ իրենց ընկերութեան անդամ կը գտնուին 1,200 բնագէտներ ամէն քաղաքակիրթ երկիրներէ, ընդ որս Ճարոնէ։ Երաժշտական Ընկերութեան մեծ և գեղեցիկ սրահին մէջ գումարուած առաջին նստին ներկայ գտնուեցան Ռէնիէ արքիդուքս, պաշտպան Գիտութեանց Ակադեմիային Աւստրիոյ, Վինտիշկրեց իշխան, նախագահ Աւստրիոյ, և ուրիշ նախարարներ։ Բրոֆ. Սիւս նկարագրեց սքանչելի յառաջդիմութիւնները զորս դարուս մէջ ըրած են բնական և քիմիական գիտութիւնք, որք ելեկտրականութիւնն և շոգին մարդկութեան ծառայեցուցած են, և բժշկական գիտութիւնն ալ, օգնութեամբ բնական գիտութեանց, այնքան թանկագին սփոփանք ընծայած է տառապեալ մարդկութեան։ Բրոֆէսորն յիշեց անուանի քիմիագէտ Վերներ Սիմէնսի խօսքը թէ մարդ օր մը պիտի կրնայ դիւրաւ ձեռք բերել իրեն պէտք եղած սնունդն, առանց զայն հողին ծոցէն կորզել պարտաւորելու։ Հրապարակախօսութեանց չահեկան շարք մը սկսաւ այլ և այլ երկրաց ականաւոր բնագէտներու կողմէ։

ԻՏԱԼԻԱ.—Հիմակ ալ կը ծանուցուի թէ գահաժառանգ իշխանը պիտի նշանուի անգլիացի իշխանուհւոյ մը հետ, և այս առթիւ Ումպէրդօ թագաւորաւելի ընդարձակ չրջանակի մը մէջ ներումն պիտի շնորհէ կարգ մը բանտարկեալներու։ Գահաժառանգը Սիկիլիոյ զօրաբանակին հրամատարութեան չկոչուեցաւ, ինչպէս կ'ըսուէր թէ պիտի ըլլար՝ Սիկիլիացիներուն նոր համակրանք արտայայտելու համար, այլ Ֆիորենցա կ'երթայ զօրաբաժնի մը հրամատարութիւնը վարելու և զինուորական պաշտօնավարութեան գործնականապէս վարժուելու համար։

ՖՐԱՆՍԱԿԱՆ ԳՈՐԾԵՐ.—Պ. տը Պլովից Պ. Քազիմիր Բերիէի տեղ արմատականի մը երեսփոխան ընտրուելուն առթիւ կը գրէ ի մէջ այլոց.

«Արմատականներն ու գործաւորականներն արդիւնքն իրենց կը վերագրեն։ Ընտրուած երեսփոխանը, Պ. Պաշիման, գրեթէ գործաւորական մ'է ինքն ալ. Բայց այս ընտրութիւն անյաջողութիւն մը չի կրնար սեպուիլ Պ. Ք. Բերիէի համար։ Նօժան, որ Փարիզէ 40 մղոն միայն հեռի է, տարիներէ հետէ տոգորուած էր արմատական տարրերով որք կը վխտան Փարիզի քաղաքային խորհրդոյն մէջ։ Փարիզ միշտ այս տարրերուն յարած է, և օրուան վարչութիւնք իրենց ոյժն ու նեցուկը Փարիզէ դուրս գտած են։ Եւ իրօք, Փարիզի կեդրոնը, վաճառական թաղը, Պոնաբարդեան և Օրլէանեան է. զի կը կարծէ թէ հանդէսներ տալով և օտար վէհաճերներ հիւր ընդունող գրութիւն մը, պերճանքի և զուարճութեան ճաշակը գրգռելով, կրնայ յառաջ բերել մեծագումար ծախքերն որոց շնորհիւ հարստութիւններ շուտ կրնան դիզուիլ։ Ֆոպուռ Սէնդ Օնօրէ, Ֆոպուռ Սէն-Ժէռմէն և Պուլվառներու մէկ մասն առաջնորդութեան կուսակցութեան կը պատկանին։ Ասոնք էին Պուլանժէութեան նեցուկն, և տրամադիր են ի հարկին օգնելու այն տեսակ ամէն նոր դրութեան, որոյ յուսով այս ազնուական տարրերուն առանձնաշնորհները կրնան համբերել։ Բանլիէօի և Դիտարանի թաղերն հանրապետականաց են, գրեթէ չափաւոր հանրապետականաց։ Իսկ Փարիզի միւս ցեղ մասը կը պատկանի արմատական տարրերուն, որք առաւելապէս են նաև արուարձաններուն մէջ և Փարիզի չրջակայքը գտնուած աւաններուն մէջ։ Զարմանալի բան մը եղեր կայ, սա է որ Պ. Քազիմիր Բերիէի պէս չափաւոր մարդ մը 1876էն ի վեր անընդհատ երեսփոխան կրցած է ընտրուիլ ի Նօժան։ Հիմակ արհեստաւոր դասին մէջ կ'երեւի արմատականաց տնտեսական ուղղութիւնը. վաղն ալ երկրագործ դասը նոյն դաւանութեան կրնայ հետեւիլ։ Հոս Գերմանիոյ մէջ եղածին չափ խորարմատ չէ այս տնտեսական դըրդրոց, բայց աւելի տարածուն է։ Արդի պայմանք ի Ֆրանսա նպաստաւոր են այս վարդապետութեան ծաւալման։ Բայց հետեւանքը գուշակել դժուար չէ։ Երբ միջին կամ քաղքենի հարուստ դասը տեսնէ որ արմատականաց պահանջումները զինք անհանգիստ կ'ընեն, զօրաւոր ձեռք մը կը փնտռէ և կ'երթայ վատոյ մը դառնալ ուր որ գիտէ, կարծես թէ ճիշդ կը սպառնա կորնչել, որովհետեւ այդ վարդապետութիւնը քիչ ժամանակէն պիտի ազդէ և պիտի սպառէ իր ոյժը ու զօրութիւնը ինչպէս խոստացաւ։ Այս դրութիւնները բնութեան դէմ են և կը դատապարտուին։ Ապագայ երեսփոխանական ընտրութեանց մէջ տեսնուելու է թէ ի՞նչ ընթացք պիտի առնուի։»

ՊԷԼՃԻՔԱ.—Պրուքսէլի լրագիրք կը հրատարակեն նոր Սահմանադրութեան համեմատ Պելճիոյ երեսփոխանական ընտրողաց թիւն, որք 1,370,687 հոգի են։ Բայց որովհետեւ դիրք, հարստութիւն և զաւակ ունեցողներուն մէկի տեղ երկու կամ երեք քուէ տրուած է, քուէներուն թիւն է 2,111,127։ Ծերակոյտի ընտրողաց մէջ աւելի շատ են մէկէ աւելի քուէի իրաւունք ունեցողներ, քան երեսփոխանական ընտրողաց մէջ։ Պելճիոյ սահմանադիր ժողովն յետ երկար վիճաբանութեան ընդունեց այս հիմնական սկզբունք թէ չափահաս ամուրի մը որ դատարկապորտ չէ՝ պէտք է մէկ քուէի իրաւունք ունենայ. ամուսնացեալ մարդ մը որ զաւակ ունի, երկու քուէի. իսկ ամուսնացեալ մարդ մը որ ոչ միայն զաւակ ունի այլ և բաւական քանակութեամբ հարստութիւն, որ մարդիկ կը գործածէ, երեք քուէի իրաւունք պէտք է ունենայ. ուսումնական և պետական պաշտօններու մէջ գտնուողներ ալ մէկէ աւելի քուէի իրաւունք ունենան։ Ըստ այսմ, թէպէտ մէկ քուէի իրաւունք ունեցող ընտրողները մեծամասնութիւն են, բայց իրենց տուած քուէներուն գումարն ամբողջ քուէից մէկ երրորդին չափ է միայն։ Այս սկզբունք ոչ Ֆրանսայի, ոչ Գերմանիոյ մէջ կայ։ Անգլիոյ մէջ ուրիշ ձեւով մը կայ։

Պելճիոյ երեսփոխանական ընտրողներէն 853,628ը մէկ քուէ ունին. 293,678ն երկու քուէ, և 223,381ն երեք քուէ։ Ծերակոյտին համար 1,158,714 ընտրողք կան, նմանապէս երեք մասի բաժնուած և ընդ ամենայն 1,874,924 քուէով։

Հիմա բովանդակ երկիրն ընտրական զբաղման մէջ կը գտնուի։

ԵԳԻՊՏՈՍ.— Գերեվաճառութեան դատին առթիւ ամբաստանեալներէն Շէրիֆ անուն անձը գրաւորապէս խոստովաներ է գերուհիներ գնած ըլլալն, և կառավարական ներողութիւն հայցեր է։

—Նուպար փաշա յայտարարեր է թէ այս օրերու պաշտօնական ծանր աշխատութիւններէն յոգնած և ամէն կերպիւ տկարացած ըլլալով, որոշած է բոլորովին գործէ քաշուիլ։

ՀԱՆՐԱՅԻՆ ԿՐԹՈՒԹԻՒՆՆ Ի ՌՈՒՍԻԱ.—Կրթական նախարարը կարեւոր փոփոխումներ մուծեր է միջնակարգ կրթութեան յայտագրին մէջ, որք Կատարինէ Բ. կայսրուհիին օրէն ի վեր շատ փոխուած չէին։ Բնագիտութեան, տարրաբանութեան, ուսողութեան, պատմութեան և աշխարհագրութեան դասերն, որք աւելի կամ նուազ անփնամ թողուած էին, մեծագոյն կարեւորութիւն կը ստանան։ Կենդանի լեզուներու դասերը կը մնան նոյն, բայց առաջին տեղն որ ցարդ գերմաներէնին տրուած էր, այսուհետեւ կ'անցնի ֆրանսերէնին, որոյ ուսման աւելի շատ ժամ կը տրուի այսուհետեւ։ Այս յայտագիր գործադրելի է 1895—96 դպրոցական տարիէն սկսեալ։

ՆԱՀԱՊԵՏԱԿԱՆ ԸՆՏԱՆԻՔ մեր գաւառներուն մէջ չփնտռենք, այլ Սկովտիոյ մէջ։ Հո՛ն է որ ընտանիք մը կարող կ'ըլլայ համրել իւր վեց կամ եօթն հազար անդամները։ Մաքտոնալտ ցեղին (Clan) անդամք մի քանի օրէն իրենց այս տարւոյ երկրորդ մթինկը պիտի ընեն Սկովտիոյ մէջ։ Այս մեծ ընտանիքին անդամներն ամէն տարի սեպտ. և հոկտ. ամսուն կը գումարուին Էտինպուրկի կամ Կլասկոյի քաղաքային պալատան մէջ։ Չկայ տեսարան մը աւելի սրտագրաւ քան նոյն մականունը կրող 1,500 կամ 3,000 և մինչեւ իսկ 4,000 անձերու մէկ ժողովարանի մէջ գումարումն, ի պատասխանի իրենց երիցագոյն պետերէն միոյն հրաւէրին գալով աշխարհի ամէն կողմերէն, ամէնքն ալ պարագային առթիւ նոյն սկովտական ազգային հագուստ հագած։ Մաքտոնալտները գարթէ ի վեր ցրուած են աշխարհի ամէն կողմն, և ամէն տեսակ մարդիկ ելած են իրենց մէջէն։ Նշանաւոր է Մարէշալ Մաքտոնալտ, ի Ֆրանսա հաստատուած, որ Մեծ Նաբօլէոնի օրով Վակրամի փառաւոր յաղթութիւնը շահեցաւ։ Բայց նոյն իսկ սկովտական և անգլիական պատմութեան մէջ Մաքտոնալտ ընտանիքը շատ կարեւոր անձնաւորութիւններ ունեցած է։ Տարին երկու անգամ այս գումարումը կ'ընեն, զիրար ճանչելու և իրենց մէջ համերաշխութեան կապերն ամուր բռնելու համար բարոյապէս, ի հարկին նիւթապէս ալ։

ՑԵՐԵԿՈՒՄ

ԱՅՍ ՕՐՈՒԱՆ

ՉԻՆ ԵՒ ՃԱՊՈՆ

ՇԱՆԿԱՅ, 27.—Քուանկ Քայ չինական զրահաւորը Թալիէնի ծովախորշին մէջ ժայռի վրայ նստեցաւ՝ Եալուի նաւամարտէն փախած պահուն։ Ցետոյ Ճարոնցիք վրայ հասան, և թորփիլով օդն հանեցին զայն։ Ասով հինգի կը հասնի Չինացիներուն այս ճակատամարտի մէջ կորուսած զրահաւորներուն թիւն։ Հինգին մէջ է այն զրահաւորն ալ զոր Ջի Եուէն չինական զրահաւորը ճակատամարտին տաքութեան մէջ իւր ցռուկով զարկաւ ծակեց և ընկղմեց, կարծելով թէ ճարոնական զրահաւոր մը կ'ընկղմէ։ (Թայմզ.)

ԹԻԷՆ-ՁԻՆ.—Չինաստանի կայսրուհւոյն թախանձանաց վրայ, որ շատ ցաւած է վերջին ձախողութիւններուն համար, Կայսրը դժկամակութեամբ հաւանեցաւ որ Ն. Վեհափառութեան ծննդեան 60րդ տարեդարձին առթիւ պատրաստուած մեծածախ հանդէսք «աւելի բարեդէպ» առթի մը թողուին, և նահանգապետներն այս նպատակաւ իրենց հաւաքած դրամները ղրկեն Բեքին, Ճարոնի դէմ պատերազմն յառաջ մղելու համար։ Շնորհիւ այս կայսերական հրամանագրին, պատերազմական գանձն հինգ միլիոն անգլ. ոսկւոյ բացառիկ հասոյթ մը կ'ունենայ։

ԴԷՊ Ի ԲԵՔԻՆ

ԹԻԷՆ ՁԻՆ, 29 Սեպտ.— Հոս շատ հոգ կ'ընեն այն լուրին վրայ թէ Ճարոնցիք կը քալեն Թիէն-Ձինի և Բեքինի վրայ։ Տեղական պաշտպանութեան գործը փութոյ պնդութեամբ յառաջ կը տանին Չինացիք։

ԼՈՆՏՈՆ.— Չինական նաւատորմին ի Եալու հանած զօրաբանակը քայքայուած է, այն լուրին վրայ թէ Բինկ Եանկի տիրող ճարոնական բանակը կը քալէ Եալուի վրայ։ Չինացի զինուորք չուզեցին նորէն բախիլ Ճարոնցիներուն։

ՃԱՊՈՆԱԿԱՆ ՆՈՐ ԲԱՆԱԿ ՄԸ

ՆՈՒՔՈՀԱՄԱ, 29.— Ճարոնի կայսերական պահակազօրաց պահեստն ևս ի զէն կոչուեցաւ։

ՇԱՆԿԱՅ, 30.—Չինու Կայսրն արտօնեց Լի-Հունկ-Ճանկ գործնականապէս մասնակցիլ պատերազմին։ Իւր բանակետղը պիտի հաստատէ ի Լութայ։

(Լի-Հունկ-Ճանկի տրուած պաշտօնն է պաշտպանել զԲեքին։ Լութայ քաղաք չկայ։ Պէտք է ըլլայ Բութայ, Թիէն-Ձինի հարաւարեւելեան կողմը ու Չիֆուի արեւմտեան կողմը, կամ Լաօ-Թինկ, Բեքինի արեւելեան-հարաւային կողմը։ Տ. Խ.)

ՆԱՀԱՆՋՈՒՄՆ ՉԻՆԱԿԱՆ ԲԱՆԱԿԻՆ

ՇԱՆԿԱՅ, 29.—Չինացի զօրքը բոլորովին ելաւ Քորէայէն, և սահմանագլուխը կազմող Եալու գետին արեւմտեան կողմն 30 մղոն հեռի հաստատուեցաւ, (թող չըտալու համար որ Ճարոնցիք Մուգտէն նուիրական քաղաքին վրայ քալեն)։

—Շատ մը չինացի զօրքեր դասալիք եղան զէնքի և ռազմամթերքի սակաւութեան պատճառաւ։

ՀՈԼԱՆՏԱՑԻՈՑ ՊԱՏԵՐԱԶՄԸ

ԼԱ ՀԷ.— Պաշտօնապէս կը ծանուցուի թէ հոլանտական զօրքը Լոմպոք կղզւոյն մէջ Մադարէմ բերդաքաղաքին առջեւ թշնամիներուն չորս նոր ամրոցներն ևս յարձակմամբ առած են։ Այս ճակատամարտի մէջ Հոլանտացւոց կորուստք են մէկ սպայ և 11 զինուոր սպանուած և չորս սպայ և քառասուն հինգ զինուոր վիրաւորուած։ Իսկ Պալիցի թշնամիներուն կորուստք յայտ մեծ են։

ՍԻՆՈԴ ՊՐՈԿՈՒՐՈՐԸ

ՓԵՏԵՐՍՊՈՒՐԿ.— Հերքուեցաւ Սինոդի աւագ պրոկուրոր Պ. Բոպիէտոնոսձեւի շնորհազրկութեան լուրը։ Ցարն իւր անխախտ վստահութեան մէկ նոր ապացոյցը տուեր է այս օրերս։

«ՄԱՍԻՍ»Ի ՏՆՕՐԷՆՈՒԹԻՒՆԸ պատիւ ունի ծանուցանել գաւառաց Պատ. Ուսմ. Խորհրդոց և ամէն վարժարանաց տեսչութեանց՝ թէ պատրաստ է ղրկել իրենց դաստիարակ-ուսուցիչներ և վարժուհիներ, մասնագէտ-դասատուներ և ուսուցչուհիներ, ինչպէս նաեւ օգնականներ, ըստ պահանջման կազմ. կանոնագրոյ և ըստ առաջարկեալ պայմանաց։

Կը ծանուցանէ նաեւ ամէն կարգի ազնիւ ուսուցչաց և ուսուցչուհեաց թէ պատրաստ է իրենց կարողութեան յարմար պաշտօններ հայթայթել իրենց Կ. Պոլսոյ կամ գաւառաց Ազգ. Վարժարանաց մէջ։

Մասիս մանկավարժական թերթի Տնօրէնութիւնն այս դիւրութիւնը կը մատուցանէ կրթական պաշտօնէութեանց և պաշտօնէից

ԱՌԱՆՑ ՈՐ ԵՒ Է ՓՈԽԱՐԻՆՈՒԹԵԱՆ

Տեղեկութեանց համար դիմել առ Յ. Թ. Արամեան, տնօրէն Մասիսի։

88 4—6

ԲԱՌԳԻՐՔ ՀԱՅԵՐԷՆ-ՖՐԱՆՍԵՐԷՆ

ԵՂԻԱ ՏԷՄԻՐՃԻՊԱՇԵԱՆ

Կը պարունակէ 25,000 բառք և ոճք, հանդերձ գիտական և յատուկ անուանց բառերով։ Ամենուն համար օգտակար և դիւրագին բառգիրք մը. քաղդոնէ կազմ 15, փառակազմ $17\frac{1}{2}$ և կաշեկազմ 20 ղշ։ Մեծ. Տնօրէն-Ուսուցչաց համար զեղչ վրան է։ Դպրոցաց և մեծաքանակ գնողաց զոհացուցիչ զեղչ։ Միակ կեդրոնատեղին է հրատարակողին գրատունը, Զ. Թորոսեան Պահճէ-Գաբու թիւ 4, ուր զբրկուելու են յանձնարարութիւնք։

ՄԻՖԹԱՀԸ ԼԻՍԱՆԸ ՕՍՄԱՆԻ
ԲԱՆԱԼԻ ՕՍՄԱՆԵԱՆ ԼԵԶՈՒԻ

ԳՈՐԾ ՊՕՂՈՍ ԷՖԷՆՏԻ ՖԱԼՐՊԵԱՆԻ

Ռուսաց. օսմանեան լեզուի

Բ. ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Այս գիրքը Թուրք. Արաբ. և Պարսկ. լեզուաց ընտիր քերականութիւն մ'է, մեթոտաւոր և ամփոփ կերպով յօրինուած, կանոններն հայերէն բացատրուած՝ ճոխ օրինակներով և հրահանգներով, այնպէս որ ուսանող թէ ուսուցիչ հաւասարապէս կրնան օգտուիլ։ Իւր այս յատկութեանց համար կարող անձերէ գնահատուած է և ուսումն. Խորհուրդէն ալ նախապատուութիւն ստացած։ Դասագիրքը յատկացեալ է դպրոցաց Ա. և Բ. կարգերու համար և գինն ալ կազմեալ 4 ղրշ. ամէն ուսանողի մատչելի ըլլալու համար։ Մեծաքանակ գնողաց և դպրոցաց համար մասնաւոր զեղչ։ Կեդրոնատեղին է Զ. Թորոսեան գրատունը, Պոլիս Պահճէ-Գաբու թիւ 4, ուր կը վաճառուին նաեւ մեծաքանակ գաղղ. դասագրքեր, վէպեր, այլ և այլ գրքերով ու դպրոցական պիտոյք։ Ապառիկ յանձնարարութիւն չկատարուիր։ 70 14—25

ԱԶԳԱՅԻՆ

ԼՈՒՐԵՐ

Պայազիտի Առաջնորդ Գեր. Յովհաննէս եպիսկոպոս ծերութեանը պատճառաւ գործէ քաշուած ըլլալով, նոյն վիճակին առաջնորդական տեղապահ կարգուած է Բասէնի վանահայր Տ. Տիմոթէոս վարդապետ։

Արմաշէն առնուած տեղեկութեանց նայելով, այս տարի ուխտաւորաց թիւն անցեալ տարուանէն պակաս եղած է՝ չրջակայներրդրուած քարանթինաներուն պատճառաւ։ Այս տարի չորս հարիւր ոսկւոյ մօտ հասոյթ մը գոյացած է։

Խառն ժողովն ի նիստ պիտի գումարի յառաջիկայ չորեքշաբթի օր ի Պատրիարքարան։

ՀԱՆԳԻՍՏ Տ. ՄԵՍՐՈՊ ՔԱՀԱՆԱՅԻ

Ս. Հրեշտակապետ Եկեղեցւոյ Պալաթու Ս. Եկեղեցւոյս քահանայից դասէն Արժ. Տ. Մեսրոպ քահանայ Երէցեան Հայրն երէկ գիշեր առ Աստուած փոխեցաւ ի ժամ 3։

Վախճանելոյն Ս. Օծման և թաղման հանդէսը տեղի պիտի ունենայ վաղը, երեքշաբթի, Սեպտեմբեր 20, յետ աւարտման Ս. Եկեղեցւոյ։

Ի Դիմաց Թաղ. Խորհրդոյ Պալաթու

Ատենադպիր   Ատենապետ

Գ. Պ. ՍԱՐՐԱՖԵԱՆ   Յ. ՖԱՐԻՊԵԱՆ

Գէորգ Մուրատեան, Տէր և Տիկին Աթանիկ Էզնայեան և զաւակունք, Տէր և Տիկին Միհրան Մուրատեան, Տիրան Մուրատեան, Լեւոն Մուրատեան, Օրիորդ Արաքս Մուրատեան, Տէր Յ. Թաւշանճեան, Եդուարդ Մուրատեան, Տիկին Շուշան Թերխան, Տէր և Տիկին Տիգրան Բարազամեան և զաւակունք, Թ. Թէրխան, այրի Տիկին Մ. Տավուսեան, Տէր և Տիկին Գ. Ցովակիմեան և զաւակունք, Տէր և Տիկին Յ. Յակոբեան և զաւակունք, Օրիորդ Նեկտար Մուրատեան, այրի Տիկին Յ. Մուրատեան և զաւակունք, և այրի Տիկին Սանդուխտ Երամեան և զաւակունք, իւրեանց համայն ազգականք ի միասին, ցաւ ի սիրտ կը ծանուցանեն զողբալի մահն

ՏԻԿԻՆ ԻՍԿՈՒՀԻ Գ. ՄՈՒՐԱՏԵԱՆԻ
(ԾՆԵԱԼ ԹԵՐԽԱՆ)

որ տեղի ունեցաւ այսօր, յետ կարճատեւ հիւանդութեան։

Յուղարկաւորութիւնը պիտի կատարուի վաղը, Երեքշաբթի առաւօտ, 20 Սեպտեմբեր ի ժամ 4 (ըստ թրքաց) ի Ս. Երրորդութիւն եկեղեցւոյ Բերայի, ուրկէ մարմինը պիտի փոխադրուի ի գերեզմանատունն Շիշլիի։

Նշան-Թաշ 18 սեպտեմբեր

Կը խնդրուի նկատել ներկայս իբր անձնական հրաւէր ի յուղարկաւորութիւն։

Ի նպաստ Խասգիւղի հրկիզելոց հետեւեալ նուիրատուութիւններն եղած են։

Խասգիւղի Ընթերց. Ընկերութեան ձեռամբ կատարուած հանգանակութենէ՝ 520 —Տ. Վասիլաքի Ֆրենկեանէ՝ 20—Տ. Թրիզա Հիւնքեարպէյէնտեանէ՝ 20, — Ստեփան էֆ. Բալեանէ՝ 20, — Շրջագայած գանձանակէ՝ 63.25 ղրշ. գումար 643.25 ղրուշ։

Մասնախումբը ամէնօրեայ սովորական հացի նպաստէ զատ երեք 300է աւելի խղճալի հրկիզեալներու բաշխեց յուրիա, ձէթ, ծիծապտուղ, բրինձ, շաքար, բաթթէս, օճառ, քարիւղ, մոմ։

Ներքին լուրեր

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆՔ. — Իսլափ առաջին աստիճան տրուեցաւ Բ. Դրան կայս. Ամէտի դիւանատան քարտուղարներէն Մէհմէտ Բէյսատ պէյի։

Առաջին կարգի Մէճիտիյէ պատուանշան տրուեցաւ մայրաքաղաքիս սպանիական նախարար դեսպան Պ. Ֆիկէրաի։

Երկրորդ կարգի Մէճիտիյէ՝ Չ. զօրաբանակին պիտոյից ճիւղին նախագահ Միրլիվա Մէհմէտ Ալի փաշայի։

Երկրորդ կարգի Շէֆգաթ՝ սպանիական դեսպանատան առաջին թարգմանին կնոջ՝ տիկին Սիկալլօի։

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ ՋԵՆՈՒՑՄՈՒՆՔ. — Թալորիի զինեալ աւազակներու և խռովարարներու չմասնակցելով հպատակութենէ ու հաւատարմութենէ չխեղող ուրիշ տեղերու հայ ժողովուրդը Բաղէշի կուսակալութեան ղրկած են գրեր որով այդ աւազակաց ընճռելուն համար երախտագիտութիւն կը յայտնեն յառաջ կայս. գահոյից։ Այդ գրութիւններու ներքեւ գտնուած երկու հարիւրէ աւելի հայերու ստորագրութիւնք նոյն կուսակալութեան կողմէ մատուցուած են բարձրագոյն իշխանութեան։ Նոյն գրութիւններն ալ երբ հասնին, պիտի հրատարակուին։

* *

Վեհ. Սուլթանին բարձր Նախագահութեամբ Քաղաքապետութեան պաշտօնատան մէջ կազմեալ արկածելոց նպաստամատոյց յանձնաժողովը 33,720 ղրուշի գումար մը բաշխած է թաղապետութեան Բ. Դ. և Է. չրջանակներու մէջ գտնուող այն կարօտելոց որք մինչեւ երկու հազար հինգ հարիւր ղրուշի չափ վնասուած են երկրաշարժէն։

Է. չրջանակին մէջ նպաստ տրուած է աւստրիական հպատակ Ցոնի մը։

Բ. չրջանակին մէջ տրուած է 58 իսլամ և 23 յոյն ընտանիքներու։

Դ. Շրջանակին մէջ՝ 30 իսլամ, 7 յոյն և 2 հայ ընտանիքներու։ Նախապէս բաշխուած 133,959 ղրուշով՝ ցարդ կատարուած նպաստներու բաշխման գումարը կը հասնի 199,129 ղրուշի։

ԿԱՅՍ. ՀՐԱՄԱՆՔ. — Վեհ. Սուլթանն հրամայած է որ Խասգիւղի հրդեհէն այրած տուներու տեղ փայտաշէն տուներ կառուցուին, որովհետեւ այդ շէնքերու տէրերն աղքատ ըլլալով չպիտի կրնան քարուկիր շինել։

Ն. Վեհափառութեան այդ հրամանը պիտի գործադրուի նաեւ Գուզկունճուքի և Պալաթի հրկիզելոց նկատմամբ։

ԻՄԹԻԱԶ պատուանշանի ոսկի և արծաթ չքանշանները շնորհուած են կայս. Թիկնապահ ու Համիտիյէ հեծելագունդերու պատուակալ հրամանատար Միրլիվա Եուսուֆ Զիեա փաշայի։

Պ. ՏԱՐՕՆՔՕ.—Ճարտարապետ Պ. Տարօնքօ, որ Անտառաց և Հանքաց Նախարարութեան կողմէ Իտալիայէն մայրաքաղաքս բերուած էր՝ Կ. Պոլսոյ արուեստահանդէսին շինութեանը վրայ հսկելու համար, նոյն Նախարարութեան մէջ պաշտօնի մը պիտի կոչուի։

ՔՈԼԵՐԱՆ Ի ԳԱՒԱՌՍ. — Պրուսայի քաղաքին մէջ սեպտ. 15 էն 16, քոլերաէ երկու դէպք և առաջուան բռնուածներէն երեք մահ։ Սեպտ. 16 էն 17, մէկ դէպք և առաջուան բռնուածներէն մէկ մահ։

—Էնկիւրիի Պէյ յրազար գաւառակին մէջ սեպտ. 13ին քոլերաէ երկու դէպք, որոց մին մահացաւ։

—Գօնեայի Պօզգըր գաւառակին մէջ սեպտ. 4էն 5, մահացաւ մէկ դէպք և առաջուան բռնուածներէն մէկ մահ։

—Ուշագ գիւղաքաղաքին մէջ քոլերա երեւան ելած ըլլալով երեք բժիշկներ պիտի ղրկուին։

ԵՐԿՐԱՇԱՐԺ.— Մանասդըրի Ֆիլօրինէ գաւառակին մէջ չորեքշաբթի օրը հինգ անգամ երկրաշարժի թեթեւ ցնցումներ զգացուած են։ Նոյն գիշերն ու հետեւեալ հինգշաբթի օրը երեք անգամ։ Գիշերը՝ հինգ և հետեւեալ ուրբաթ օրը երկու անգամ սաստիկ, սակայն ո և է վնաս չեն պատճառած։

ԶԻԱ ՓԱՇԱ.—Բարիզի օսմանեան Նորընտիր դեսպան Զիա փաշա իւր պաշտօնատեղին ուղեւորելէ առաջ, Վիէննայէն ուղղակի մայրաքաղաքս պիտի գայ։

ԳԵՐՄԱՆԱԿԱՆ դեսպան Ռատօլին իշխանը, որ Իզմիր գացած էր՝ նահանգին այլեւայլ կողմերը պտոյտ մը կատարելու և հնութիւններ այցելելու, շաբաթ օրը մայրաքաղաքս դարձաւ իր տիկնոջ և ուղեկիցներուն հետ։

ԴՐՈՇՄԱՏՈՒՐՔ.—Ելմտական նախարարութիւնը Պետական Խորհուրդին ներկայացուցած էր Հանրային Պարտուց վարչութեան մէկ առաջարկը, որուն համեմատ կը պահանջուէր որ քանի մը ստորագրութիւն կրող հաւաքական պաշտօնաթուղթերը դրոշմ տուրքը վճարեն այնքա՛ն անգամ որքան որ ստորագրութիւն կը կրեն։ Իրաւագէտ խորհրդականաց կարծիքին վրայ, Պետական Խորհուրդը մերժեր է այս առաջարկը։

ԻՆՊԱՍՏ ԱՐԿԱԾԵԼՈՑ. — Հալէպի մէջ մինչեւ հիմայ 198,718 ղրուշ հաւաքուած է ի նպաստ Կ. Պոլսոյ երկրաշարժէն վնասելոց։ Մարաշի մէջ ալ $113\frac{1}{4}$ ոսկի հանգանակուած է։

ԿՐԵՏԷԻ ԼՈՒՐԵՐ.— Իտալիոյ գահաժառանգ իշխանը, ինչպէս արդէն ծանուցինք, ծպտեալ կերպով այցելեր է Կրէտէ։ Իշխանն իր զբօսանաւով Սուտայի նաւահանգիստը հասնելով, ցամաք ելեր և քաղաքն ու չրջակաները շրջեր է իտալացի թարգմանի մը առաջնորդութեամբ որ ներկայացած էր իրեն, տեղական արուեստագործութեան նմուշներ գներ է և նոյն իրիկունը մեկներ է դէպի Զանթա։

—Կրէտական չոգենաւային ընկերութեան առաջին երկու չոգենաւերն անցեալ շաբթու հոն հասեր են Թրիեստէն։ Ասոնք կղզին զանազան նաւամատոյցները պիտի բանին։

—Խասքոյի փոխանորդ Թէվֆիկ փաշա քննական պտոյտի ելեր է կղզին մէջ։

ՖԱՐՍՏԱՂ գտնուող օսմ. հպատակ աղքատ տղաքներէ չորսը՝ կայս. Իրատէի մը համաձայն՝ մայրաքաղաքս պիտի բերուին տրուելով անոնց ճամբու ծախքը։ Ասոնց երկուքը՝ Տարիւշշէֆագա և երկուքն ալ Սենայի վարժարանին մէջ պիտի ընդունուին։

ԵԳԻՊՏՈՍԻ արտասովոր պատուիրակ Աճմէտ Մուխթար փաշա երէկ Աղէքսանդրիա ժամանեց է։

ՀՆՈՒԹԻՒՆ. — Բարձր. Մեծ-Եպարքոսին ուղղեալ հեռագիր մը ծանուցած է թէ Վանայ քաղաքին շրջակայքը պեղումներ կատարուած պահուն արձան մը գտնուած է, որուն ձեւէն կերեւի թէ թանկագին հնութիւն մ'է։ Մեծ-Եպարքոսը տեղեկութիւն տուած է Կրթական նախարարութեան։

ՍՊԱՆԻԱԿԱՆ նախորդ դեսպան Պ. Ֆիկէրա վաղը ընտանեօք պիտի մեկնի մայրաքաղաքէս։

ԵԼՄՏԱԿԱՆ նախարարութեան տասանորդի տրոց ընդհանուր վարչութեան տնօրէն Օսման Նուրի պէյ, որ Փարիզ գացած էր յանուն կայս. կառավարութեան ստորագրելու Պ. Բաուլաի միջոցաւ կատարուած քառասուն միլիոն ֆրանքի փոխառութեան թուղթերն, շաբաթ օրը մայրաքաղաքս դարձաւ։

ԷՐԶՐՈՒՄԻ նահանգին անասնաբոյժ կարգուած է Գարահիսարի անասնաբոյժ Եուսուֆ էֆէնտի։

ՄԱՀԱՑՈՒՑԱԿ. — Սեպտ. 10էն 16, մէկ շաբաթուան միջոցին մայրաքաղաքիս ու արուարձաններուն մէջ 222 մահեր պատահած են, որոց 107ն այր և 115ը՝ կին։ Ասոնց 114ն իսլամ են (50 այր, 64 կին), 97ը՝ քրիստոնեայ (50 այր, 47 կին) և 11ը հրեայ (7 այր, 4 կին)։

ՀԱՑՏԱՐ-ՓԱՇԱՅԷՆ մինչեւ Սկիւտար երկաթուղի մը շինելու համար նոր ծրագիր մը մատուցուած է կայս. կառավարութեան՝ ֆրանսական ընկերութեան մը անունով։

[illegible]

ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՑ. — Հայտար Փաշաի հիւանդանոցին պարտէզին մէջ 500 անկողիններ պարունակելու մեծութեամբ տաղաւարներ պիտի շինուին իբրեւ մասն նոյն հիւանդանոցին։

ՀԱՐԻՒՐԱՄԵԱՑ. — Հէյպէլի կղզւոյն մէջ խոհարար մը կայ, որ հարիւր ութ տարեկան է։ Արհեստով զինուոր է և մինչեւ հիմայ կաշխատի։

ՀԱԼՔԱԼԸԻ երկրագործական վարժարանին ուսուցիչներէն Զաքարեան էֆէնտի Բարիզի գիտական կաճառին անդամներէն Պ. Շաթէնի ղրկած է սունկ մը։ Պ. Շաթէն այդ սունկը կաճառին ներկայացնելով ըսած է թէ Իզմիրի շրջակայքը կը բուսնի, խիստ համեղ է և թէ այդ տեսակը կարելի է մշակելով բազմացնել։

ԳԱՂԹԱԿԱՆՔ. — Մախսուսէի Պահըր Ճէտիտ շոգենաւն երէկ Գարատաղէն մայրաքաղաքս բերաւ 450 գաղթականներ, որք Իզմիտ ղրկուեցան։

ՀԻՒՄՆԻՄԱՆՍՈՒՐԻ մէջ յիսուն կտոր հին դրամներ գտնուած ըլլալով, կայս. Թանգարանը ղրկուած են։

ՀԱԼԷՊԻ մէջ սեպտ. 4ի գիշերը սաստիկ փոթորիկ մը ծագեր և ժամու մը չափ անձրեւ ու խոշոր կարկուտ տեղացեր են։

ԳԱՎԱԼԱԻ մէջ անցեալ շաբթու ծխախոտի մէկ քանի մթերանոցներ այրեր են. եղած վնասը 60,000 ոսկւոյ չափ կ'ենթադրուի։

ՊՐՈՒՍԱԻ մէջ Էբամինօնտա անուն մարդ մը իր մայրը դաշոյնով ծանրապէս վիրաւորեր և անմիջապէս ձերբակալուեր է։

ԴԻԱԿ ՄԸ. — Առջի օրը, Գումգաբուի [illegible]

[illegible]

գին տեսակ 17½էն 19½ և 7 պարկ Էնկիւրի, Եօզղատ, Ուրֆա 6½էն 7½։

200 պարկ կաղին վաճառուեցաւ Կիրասոնի տեսակի պարկը 75 ղրուշի և Տրապիզոնինը՝ 65-66 ղրշ.ի։ Ոզեկից ընկեոներէն 15 տակառ Վիէննայի ալքոլ, ընտիր տեսակէ, 74 տակառ Ուլատոֆքա և 28 տակառ ռուսական զանազան տեսակներէ, որոնք հասած էին չաբթուն, մէջ, գնորդ գտան 41, 40-41 և 42-44 օխան մէկ մէկ օսմ. ոսկւոյ.

Գալով գաղթաբերքերուն, 1400 պարկ խաշխաշ հաւաքուելով, վաճառուեցաւ 1000 պարկ, 100 օխան 12.30էն 14.30 օսմ. ոսկիի։ 2000 պարկ Թրիէսթէի չաքար հասաւ և պատրաստ գտնուածին հետ մէկտեղ վաճառուեցաւ 2800 պարկ, 106էն 108 ղրշ.ի, ըստ տեսակին։ 3000 պարկ Ռանկունի բրինձ վաճառուեցաւ, որմէ հասած էր 11,000 պարկ։ Ընթացիկ գիները էին 105 ղրուշ։ Մոմ ոչ հասաւ ո՛չ վաճառուեցաւ։ Ընթացիկ գործեր ռուսական բէզրովի վրայ, որուն սնտուկը կ'արժէ 21½ ղրշ։

ԱԶԳ. ՕՍՄ. ՀԱՆՐ. ՊԱՐՏՈՒՑ

Օսմ. Հանր. Պարտուց ընդհ. տնօրէնութիւնը կը ծանուցանէ թէ աճուրդի դրուած է Օսմ. Հանր. Պարտուց Վարչութեան ինկած տասանորդն, ընդ որս կըրթական նախարարութեան ու երկրագործական պանքին բաժինն՝ Ատաբազարի, Հէնտէքի և շրջականերու 1309ի հունձքի ծխախոտներէն, զորս Ատաբազարի Ռէժիի գործակալութիւնը մինչեւ ցարդ գնած է ու պիտի գնէ։

Արժէն 22 ղրուշ 12½ սանդիմ % գին մը տրուած է Հանր. Պարտուց Վարչութեան կողմէ այս ծխախոտներուն համար որոշուած գնոյն վրայ, և որովհետեւ աճուրդը պիտի փակուի այս ծանուցումին հրատարակումէն 8 օր ետքը, իրիկուան ժամը 10ին մօտ, աւելի գին տալ ուզողները կը հրաւիրուին ներկայանալ Իզմիտ, Հանր. Պարտուց գործակալութեան և ի Պոլիս նոյն վարչութեան ընդհ. հաշուակալութեան։ 2—3

14/26 սեպտ. 1894

ԱԶԳ. ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՑ

Շնորհակալութեամբ կը փութանք ծանուցանել օգոստոս ամսոյ նուիրատուաց անունները՝

Բարեգութ Տեարք, Ազնուափառ Տիկնայք և Օրիորդք.

Զաթալ խանի Էվէրէկցի և Ֆէնէսէցի բարեպաշտ կոշկակար արհեստաւորք իրենց հնաւանդ սովորութեան համաձայն՝ ղրշ. 1810, Սեբաստիոյ Գրաշատ գիւղի ազգայինք 250, Սեբաստիոյ Պինկէօլ գիւղի ազգայինք 200, Մեծ Մաքսի ձողաբարձ բեռնակիրք 140, Սեբաստիոյ Բաչա գիւղի ազգայինք 120, Սեբաստիոյ Խաչմաղարա գիւղի ազգայինք 120, Սեբաստիոյ Կոմոն գիւղի ազգայինք 120, Տիգրան Էմիրզեան 108, Յակոբ Մէլէմէթճեան 108, Միհրան Մէլէմէթճեան 108, Դաւիթ Յ. Բէլէչեան 108, Պօղոս Աստարճեան 95, Զուքուր-Չէշմէ խանի մէջ հաստատեալ գոնձանակի հասոյթ 68½, Մանուկ Գափաքճեան 60, Էվէրէկցի Յակոբ Աբրահամեան ի նպաստ հաստատութեանս ի հրապարակ հանուած սիկարի թղթէն բրած շահը 58⅛, Սեբաստիոյ Թոտորակ գիւղի ազգայինք ձեռամբ Գեր. Տ. Վահան Ծ. վարդապետ Յակոբեանի 50, Մհր. Յակոբ Գարամանեան 40, Ոսկեան Բարսեղեան 40, Սեբաստիոյ Խանձարուր գիւղի ազգայինք 40, Սեբաստիոյ Խանթարօղ գիւղի ազգայինք 30, Սեբաստիոյ Բաթրին գիւղի ազգայինք 30, Արմտանցի Խաչատուր Սարգիսեան 27, Տիգրան Շըլըմեան 27, Առաքել Խաչատուրեան 20, Սեբաստացի Գրիգոր Տէրտէրեան 20, Սեբաստիոյ Ուլաշ գիւղի ազգայինք 20, Վսեմ. Յովհաննէս պէյ Տատեան, ըստ իւր բարի սովորութեան, այս տարի ևս բարեհաճած է նուիրել 5157 օխա յարդ, Տիկին Եղիսաբէթ և որդիք Լեւոն և Արամ Սէժամպօլլուեան՝ 7 քաջեվի բրինձ 66 օխա աճառ 232 օխա բաթթեռ, Մեծ-Մաքսի ձողաբարձ բեռնակիրք 7 հատ ոչխար 78 օխա բրինձ 200 քիլօ հաց, Յովակիմ Մէլէմէթճեան 2 ոչխար, Տիգրան Էմիրզեան 2 ոչխար, Սեբաստիոյ Կոմոն գիւղի ազգայինք 2 ոչխար, Տիկին Սրբուհի Խաֆեան 1 ոչխար 19 օխա բրինձ, ի Մեծ-Կղզի բնակեալ Յակոբ Մարտիկեան՝ 1 ոչխար, Սեբաստացի Նշան Մերկերեան 1 ոչխար՝ Գալաթցի երկաթագործ Գրիգոր Էգնայեան՝ 1 ոչխար, Սեբաստիոյ Ուլաշ գիւղացի Գրիգոր Թորոսեան 1 ոչխար, Սեբաստիոյ Բաթրին գիւղի ազգայինք՝ 1 ոչխար, Յակոբ Մարգարեան՝ 1 ոչխար, Սեբաստիոյ Ղանթարօղ գիւղի ազգայինք՝ 1 ոչխար, Սեբաստիոյ Խանլար գիւղի ազգայինք՝ 1 ոչխար, Սամուէլ Ղ. Պարտիզպանեան՝ 600 պրակ սիկարի թուղթ, ի Կէտիկ-Փաշա բնակեալ մանավ Յովհաննէս 50 օխա խաղող, Զաթալ խանի Էվէրէկցի և Ֆէնէսէցի կոշկակար արհեստաւորք՝ 10 օխա շաքարեղէնք (որբանոցի մանկանց), Սարգիս Էմիրզեան՝ 175 կտոր զանազան գրեանք, բարեսէր ոմն՝ 1 գործիք ոտքի ֆըռ-ֆըռ-ըէ ամբողջ մասերովը, Կեսարացի Տիկին Եղիսաբէթ 1 շալ ծածկոց (Ս. Յակոբ եկեղեցւոյ համար) տիկին Կուսինէ Գալֆայեան մէկ 20նոց բուպլյէ, օրիորդ Նէմզուր Յովհաննէսեան մէկ 10նոց ատլյէ, տիկին Եղսա Մկրտիչեան մէկ 10նոց բուպլյէ, տիկին ոմն 1 10նոց բուպլյէ, տիկին ոմն մէկ 5նոց բուպլյէ։

Հոգ. Ս. Փրկչի Ազգ. Հիւ.

ՍԱՐԳԻՍ Ս. ԹԱՇՃԵԱՆ

1 սեպտ. 94

THERAPIA SUMMER PALACE

ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ԸՆԿ. ՄԵԾ ՊԱՆԴՈԿՆԵՐՈՒ

ԹԱՐԱՊԻՈՅ ԱՄԱՌՆԱՅԻՆ ՆՈՐ ՊԱՆԴՈԿ

ԱՄՐԱՆ ԵՂԱՆԱԿ ՎՈՍՓՈՐԻ ՎՐԱՅ

Յունիս 15էն մինչեւ ցՎերջ Հոկտ.ի (Ն. Տ.)

ՃԱՇԱՐԱՆ. — ՆՈՒԱԳԱՀԱՆԴԷՍ. — ՇՐՋԱԳԱՅՈՒԹԻՒՆՔ. — ԶԱՆԱԶԱՆ ԽԱՂԵՐ. — ԲԱՂՆԻՔ

ԱԶԳ. ՕՍՄ. ՏԽԱՒՈՏԻ ՌԷԺԻԻՆ

Օգոստոս 17/29ին գումարուած բաժնետեարց ընդհանուր ժողովը իւրաքանչիւր բաժնեթուղթի համար 20.50 ֆրանք շահաբաժին որոշեց 1893-94ի տարեշրջանին համար։

12 ֆրանքի թերհաշիւ մը վճարուած ըլլալով անցեալ մարտ 10/22ին, մնացեալ գումարը 8.50 ֆրանք պիտի վճարուի յառաջիկայ սեպտ. 1/13 էն սկսեալ, թիւ 10 կտրոնին փոխարէն։

Վճարումը տեղի պիտի ունենայ

Ի Փարիզ Օսմ. կայս. Պանքան ի գին	8,50 ֆրանքի
Ի Լոնտոն Օսմ. կայս. Պանքան ի գին	6 8/10 շիլինի
Ի Պոլիս Օսմ. կայս. Պանքան ի գին	37,40 ոսկեդրմ.
Ի Վիէննա Քրէտիդ Անշտալդ ի գին	8,50 ֆրանքի
Ի Պէրլին Պ. Պլայխրոտէրէն ի գին	8,50 ֆրանքի

Այս վճարումներուն համար պէտք եղած պորտըրոները բաժնետեարց տրամադրութեան տակ դրուած են յիշեալ դրամատանց մէջ։

Միւս կողմէ կը ծանուցուի հիմնադրի բաժին ունեցողներուն թէ ամէն մէկ հազարերորդ բաժնին ինկած գումարն է 93-94 տարեշրջանին համար, 10. 54. ₺69/1000 օսմ. ոսկի, և թէ յառաջիկայ սպտ. 1/13 էն սկսեալ պիտի վճարուի կեդրոնական սնտուկէն ի Կ. Պոլիս, ժ.րդ տարեշրջանին կտրոններուն փոխարէն (Թիւ 10)։ 8—12

ՄԻՀՐԱՆ ԹԷԼԵԱՆ

ՎԿԱՅԵԱԼ ՓԱՍՏԱԲԱՆ

ՕՍՄ. ԿԱՅՍ. ԻՐԱՒԱԲԱՆԱԿԱՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆԷՆ

Փ խաղրուած Թարաքճըլըր, Մաժէօ խան թիւ 24

Կ'ստանձնէ թէ՛ մայրաքաղաքէս և թէ գաւառներէն յանձնարարուած նախնական, վերաքննիչ և վճռաբեկ ատեաններու առջեւ տեսնուելիք Հուգուգի, Շէրիի, Առեւտրական և Պատժական՝ ինչպէս նաեւ հիւպատոսարանաց և Ազգ. Պատրիարքարանի յատուկ դատեր։ Կը կատարէ պաշտօնական գործողութիւններ և ֆէրագի ձեւակերպութիւններ։ Կը խմբագրէ և կը թարգմանէ «ընթացիկ ամեն լեզուով» պաշտօնական կամ ոչ, ամեն տեսակ գրութիւններ։ 97 2—3

Ազլ.ուի գործարանատէր Եղիա էֆ Շահպազեան, ի դիւրութիւն իւր բազմաթիւ յաճախորդաց, գրասենեակ հաստատած է Ղալաթիա, Գարաքէօյ, Եէնի-Խան թիւ 11, 12 ուր կը գտնուին շինութեանց վերաբերեալ մեքենայի եւ ամեն տեսակ աղիւսներու օրինակներ։ Գիները յոյժ գոհացուցիչ, հանդերձ վճարմանց դիւրութեամբ։ 37 21—30

THE

LANCASHIRE INSURANCE COMPANY

ՄԱՆՉԷՍԹՐ ԱՆԳԼԻԱ

1852ին հիմնուած

ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ 3,000,000 անգլ. ոսկի

ՊԱՀԵՍՏԻ ԴՐԱՄ 1,540,000 » »

Ապահովագրութիւնք ընդդէմ հրդեհի ամեն տեսակ կալուածներու վրայ, թէ քարաշէն և թէ փայտաշէն, կահերու և ապրանքներու վրայ։

Ընդհ. գործակալք ՊՕՆՏ ՍԻԼԼԷՐ և ԸՆԿ. Ղալաթիա, Բիւչիւք Թիւնէլ խան, թիւ 4

Փոխ-գործակալ

ՊԵՏՐՈՍ ՀԱՄԱՄՃԵԱՆ

Պոլիս, Անանիատի խան

ՀԵՄԸԼԱՆԻ'Ի

ՀԵՄԸԼԱՆԻ'Ի

ՀԵՄԸԼԱՆԻ'Ի

1894ի օրինակներ, Տըկիօբ օղահան քաուչուներով ու անամէջ քաուչուներով, առաջին տեսակ։

Կը գտնուի Պ. Պ. ՊՕՆՏ ՍԻԼԼԷՐ ԵՒ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ քով, Ղալաթիա, Բիւչիւք-Թիւնէլ խան։ Ներկայացուցիչք անգլիական գործարաններու։

Կը խնդրուի քննել և բաղդատել։ 54

ՅԻՍՈՒ ՄՕՐԻՒԻ ՋԻ Ն ՕՇԱՐԱԿ

Կ. Պոլիս, 15 սեպտ. 188[illegible]

Պարոնայք Սպօդ և Պօուն,

Յարմէ հետէ սկսած եմ գործածել ձեր Սպօդի Օշարակը, միշտ լաւ արդիւնքներ ունեցայ մանկանց խուլային և անարիւնութեան հիւանդութեանց քանի մը դէպքերու մէջ։

Իմ կարծիք ալ թէ այս հանքը և յաջող պատրաստութիւնը միշտ նախամեծար համարուելու։

Կ'ուզեմ ձեզ ևս կը յանձնարարեմ զայն։

ՏՐ. Ա. ԱՆՏՐԷԱՏԷՍ

[illegible]

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՍԱԿԱՐԱՆՔ

Ի Լ Ա Ն

ԽԱԶԻՆԷԻ ԽԱՍՍԱՅԻ ՇԱՀԱՆԷ

Խազինէյի խասսաճա ալընաճագ միւլթէնէմմի էյճիմս տագիփին գարարը գամէսի մահը րումինին 21ինճի չարշամպիհ կիւնի միւլըէճէկլինտէն Թալիպ օլանլարըն եեվմը մէզքիւրտէ սաաթ 6տան նիհայեթ 9ա գատար Խազինէյի ճելիլէյի միւզայիտէհանէ միւրաճաաթ էյլէմէլէրի իլան օլունուր։

18 իլուլ 310 1—3

Ի Լ Ա Ն

ԽԱԶԻՆԷԻ ԽԱՍՍԱՅԻ ՇԱՀԱՆԷ

Խազինէյի խասսաճա ալընաճագ բամուղըն գարարը գամէսի մահը րումինին 21ինճի չարշամպիհ կիւնի միւլըէճէկլինտէն Թալիպ օլանլարըն եեվմը մէզքիւրտէ սաաթ 6տան նիհայեթ 9ա գատար Խազինէյի ճելիլէյի միւզայիտէհանէ միւրաճաաթ էյլէմէլէրի իլան օլունուր։

18 իլուլ 310 1—3

ՍԵՂԱՆԱՒՈՐԱԿԱՆ

ՍԱԿԱՐԱՆ ՂԱԼԱԹԻՈՅ

Սեպտ. 19/1 Հոկտ. 1894

Այսօր, Հրէից տարեգլխոյ տօնին պատճառաւ, Ղալաթիոյ Պորսան գոց է։

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՍԱԿԱՐԱՆՔ

ՓԱՐԻԶ 29 Սեպտ.		
Քոնսոլիտ Օսմ. B Կնիւկ. Ֆր.	42	
» » C » »	28	
D (Բացուած »	25	
D (Գոցուած »	25	
Րումելիի Երկաթուղի »	127	
Բրիտրիգէ »	478	1[illegible]
Մաքսային Պարտաթուղթք »	506	87
Լոմանիյէ »	445	—
Ռէժիի Բաժնեթուղթ »	455	—
Պանք Օթոման (անուանկն.) »	672	18
Ռանթ Ֆրանսական 3% »	102	52
» » 3½% »	108	30
» Իտալական »	—	—
Քրէտի Լիոնէ »	751	25
Քրէտի Ֆոնսիէ »	920	—
Քոնդուառ տ'Էսքոնդ »	532	50
Սուէզի Բաժնեթուղթ »	2925	—
Եգիպտական Միացեալ »	——	—
Չէք Լոնտոնի վրայ »	25	175
ՎԻԷՆՆԱ 29 Սեպտ.		
Րումելիի Երկաթուղի Ֆիորին	67	10
Օսմ. Ռէժի »	220	50
Փոխանկ. Լոնտոնի վրայ ի տես	124	55
« Փարիզի » »	49	30

[illegible] 29 Սեպտ.		
[illegible] Եգիպտական A Ա. Ռ.	64	25
B »	42	50
C »	27	87
(Բացուած »	25	56
(Գոցուած »	25	62
[illegible] Փոխառ. 1871ի (Փոփոխեալ)	99	—
Փոխառ. 1894 (Երշխ. Եգպ. Հարկով)	104	—
Պանք Օթոման (վճարեալ) »	16	87
Այտընի Երկաթուղի »	12	50
Միացեալ Եգիպտական »	104	12
Առանձնաշնորհեալ » »	——	—
Անգլ. Քոնսոլիտէ »	101	70
Ռանթ Հելլենական 5% »	32	—
» » 4% »	35	50
Պուլկար. Փոխառ. 6% »	88	50
» » Նոր 6% »	99	50
Փոխանկ. Փարիզի վրայ 3 ամիս	25	324
ՊԷՐԼԻՆ 29 Սեպտ.		
Օսմ. Փոխառութիւն 1883ի Մարք	99	20
Րումելիի Երկաթուղի »	112	30
Անատոլուի Երկթղ. ¼ Պրմղթ. »	91	—
Փոխանկ. Լոնտոնի վրայ 3 ամիս	20	300
» Փարիզի » 2 ամիս	80	65
Մակեդոնիոյ երկաթուղի	——	—

Ի Լ Ա Ն

Գումգափուտա Կէտիք Բաշա մահալլէսինտէ նումերօսըզ խանէտէ սաքին Սթափրի Գարաքէօլէնին Տէրսաատէթտէ Մէրճան չարշուսընտա Իմամէլի խանընտա սաքին իքէն պատէլիւքմ խանը մէզքիւրը թէրք իլէ իգամէթկեահը մէճհուլ պուլունտուղը խանը մէզքիւր օտապաշըսը Թարաֆընտան պէեան օլունան Աղըզգարա Յովհաննէս այէհինէ իքինճի մահքէմէյի թիճարէթտէն իսթիհսալ իյլէտիկի 9 թէշրինը սանի 309 թարիխլի վէ 563 նումէրօլը վէ 34½ լիրա 23 ղուրուշըն կիւզէյթէ վէ մէսարիֆը մուհքիմէ վէ իւճրէթը վէքեալէթիյէ պէրապէր թահսիլը հիւքմինի նաթըգ պիր գըթա իլամը ղըեապընըն սուրէթը մուսաատտագասը պէրմէնվալը մուհարրէր մահքիւմըալէյհին իգամէթկեահը մէճհուլ պուլունտուղը ճիհէթլէ իլանէն թէպլիղաթը գանունիյէնին իճրասը թալ օլունմըշ օլմագ իլէ օլմէճհլէ սուրէթը մէզքիւրէնին ուսուլը մահքէմէյի թիճարէթ նիզամնամէսինին 20ինճի մատտէսինին 4ինճի ֆըգրասը աhքեամընա գըեապէն թէպլիղ օլունմըշ ատտ օլունմագ իւզրէ մահքէմէնին տիվանխանէսինէ թալիգ օլունտուղը կիպի էվրագը հավատիս վասըթասը իլէ տախի իլանը լազըմ կէլմիշ վէ թարիխը իլանտէն իթիպարէն 31 կիւն զարֆընտա մահքիւմըալէյհը մէրգում Աղըզգարա Յովհաննէսին պիզզաթ մահքէմէէ միւրաճաաթլէ իսպաթը վիճուտ իթմէսի լազըմ կէլէճէկի վէ իթմէտիկի թագտիրտէ սուրէթը իլամ քէնտուսինէ թէպլիղ օլունմուշ ատտ իլէ հիւքմինին իճրա օլունաճաղը մալիւմ օլմագ իւզրէ իլանը քէյֆիյէթէ իպթիտար գըլընտը։

1 րէպիուլ էվվէլ 312

20 աղօսթօս 310 136

ԻԼԱՆ ՊԱՊԸ ՍԼՐԱՄԲԼՐԻ

Նիզամիէ էլպիսէ անպարը իչուն միւպայեա օլունմագ իւզրէ մէվզըի միւնագասայա գօնուլան 80,000 ատէտ Գօզալը նէֆէրաթ բիւսկիւլլինին պէհէր ատէտի 19 փարա վէ 1 փարանըն 100 ճիւզինտէն 45 ճիւզինէ օլարագ Թալիպի էօհտէսինտէ օլուպ իյլուլը րումինին 22ինճի կիւնինէ գատար պէհէր կիւն միւնագասասը պիլ իճրա մէզքիւր կիւնտէ գարարը գաթիսի միւլըէճէկլինտէն իթթասընա վէ 24ինճիւ կիւնիւ 100տէ 5 թէնզիլինէ Թալիպ օլանլարըն մագամը ալիի Սէրասքէրի լէվազըմաթը ումումիյէ տայիրէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունուր։ Նօ. 11 1—2

Պէյքօզ Տապագխանէսինտէ մէվճուտ վէ մէթրաքիւմ օլուպ Փիրուխթ օլունմագ իւզրէ միւզայիտէէ գօնուլմուշ օլան 10 000 տէն 15,000 գըհէյի ճէտիտէ գատար թութքալըբ գուրու թէրաչ Թալասըննըն պէհէր գըհէյի ճէտիտի 16 փարայա Թալիպի էօհտէսինտէ օլուպ իյլուլը րումինին 20ինճի չարշամպիհ կիւնինէ գատար պէհէր կիւն միւզայիտէսի իճրա օլունարագ գարարը գաթիսի միւլըէճէկլինտէն իչթիրայա վէ իթթէսի կիւնիւ տախի 100տէ 5 զամմընա Թալիպ օլանլարըն մագամը ալիի Սէրասքէրի լէվազըմաթը ումումիյէ տայիրէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունուր։ Նօ. 12 1—3

Մօր պագամ խիւլասասը գըհէյի ճէտիտ 16560, պէհէր գըհէյի ճէտիտի 5 ղրշ. 14 փարա, սիւքէ րուհու գըհէյի ճէտիտ 9720 պէհէր գըհէյի ճէտիտի 2 ղրշ. 20 փարա։

Ֆէս վէ Իզմիտ Ֆապրիգալը հիւմայունլարը իչուն միւպայեա օլունմագ իւզրէ մէվզըի միւնագասայա գօնուլան պալատէ մուրագգամ 2 գալէմ էճզա փիյաթը մուբագգամարը իլէ Թալիպի էօհտէսինտէ օլուպ իյլուլը րումինին 22ինճի բէնչշէնպիհ կիւնինէ գատար պէհէր կիւն միւնագասալարը պիլ իճրա մէզքիւր կիւնտէ գարարը գաթիլէրի միւլըէճէկլինտէն իԹասընա վէ 24իւնճիւ ճումաա իրթէսի կիւնիւ 100տէ 5 թէնզիլինէ Թալիպ օլանլարըն մագամը Սէրասքէրի լէվազըմաթը տայիրէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունուր։ Նօ. 13 1—2

Ֆէս Ֆապրիգայը հիւմայունը իչուն միւպայեա օլունմագ իւզրէ միւնագասայա գօնուլտուղը վէ իյլուլը րումինին 7ինճի չարշամպիհ կիւնինէ գատար միւնագասալարըն իճրասը իլէ մէզքիւր կիւնտէ գարարը գաթիսի միւլըէճէկլի էվվէլճէ իլան իտիլմիշ օլան Աւստրիալըա վէ Ինկիլթէրրա Թամ մուԹահհար ինճէ եաբաղըլարը իլէ Տօպրաճընըն քիրլի եաբաղըսը գարարը գաթիլէրի իյլուլը րումինին 15ինճի բէնչշէնպիհ կիւնինէ թէրք վէ Թաալիք գըլընարագ 17ինճի ճումաա իրթէսի կիւնիւ տախի 100տէ 5 թէնզիլաթ գապուլ օլունաճագ իքէն մէզքիւր եաբաղըլարըն թէքրար իյլուլը րումինին 22ինճի բէնչշէնպիհ կիւնինէ գատար միւնագասալարը պիլ իճրա մէզքիւր կիւնտէ գարարը գաթիլէրի միւլըէճէկլինտէն իԹասընա վէ 24իւնճիւ ճումաա իրթէսի կիւնիւ տախի 100տէ 5 թէնզիլինէ Թալիպ օլանլարըն մագամը Սէրասքէրի լէվազըմաթը ումումիյէ տայիրէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունուր։ Նօ. 14 1—3

Նիզամիէ երզաք անպարընա Թէսլիմ օլունմագ իւզրէ միւպայեա օլունաճագ օլան 10,000 գըհէտէն 15,000 գըհէյէ գատար գէյթինին պէհէր գըհէսի 90 փարատա Թալիպի էօհտէսինտէ օլուպ իյլուլըն 21ինճի չարշամպիհ կիւնիւ գարարը գաթիսի միւլըէճէկի վէ իրթէսի կիւնիւ 100տէ 5 թէնզիլի գապուլ օլունաճաղը ճիհէթլէ իԹասընա Թալիպ օլանլարըն մագամը Սէրասքէրի լէվազըմաթը տայիրէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունուր։ Նօ. 15 1—3

Նիզամիէ Թահնիյէ խտարէսի հազըրլաթընտան Փիրուխթ օլունմագ իւզրէ մէվզըի միւզայիտէէ գօնուլան ինճէ վէ գալըն քէբէքլէրին պէհէր ճէտիտ գըհէսի 5էր ½ վէ րազմօլըն 8½ վէ խալիս չէվրէնտի վէ Փըրամօղըն 2չէր վէ քասպալըն 6 փարա վէ տոփ չէվրէնտի վէ զամըզ վէ սարը Թօփրաղըն 30ար սանթիմ Թալիպի էօհտէսինտէ օլուպ իյլուլըն 22ինճի բէնչշէնպիհ կիւնիւ պիլ միւզայիտէ գարարը միւլըէճէկլինտէն իչթիրայա Թալիպ օլանլարըն մագամը Սէրասքէրի լէվազըմաթը ումումիյէ տայիրէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունուր։

Նօ. 16 1—3

Շամը Շէրիֆտէ պուլունան ասաքիրը շահանէ իչուն սէնէի հալիէ Թըշրինը էվվէլի իպթիտասընտան իթիպարէն 1 սէնէլիք օլմագ իւզրէ մահալլինճէ մէվզըի միւնագասայա պուլունան հաթապ վէ կաղըն պուրաճա իթթասընա Թալիպ օլանլարըն մագամը Սէրասքէրի լէվազըմաթը ումումիյէ տայիրէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունուր։

Նօ. 17 1—3

Չիֆթէլէր Չիֆթլիք հիւմայունը հայվանաթը մէվճուտէսինին սէնէի հալիէ խտարէսի իչուն մահալլինճէ միւպայեասընա լիւզում կէօրիւլէն 15,000 քիլոտէն 20,000 քիլէի Ստամպօլի շայիր իլէ 8000 քիլէի Սթամպօլի եուլաֆըն իԹասընա Թալիպ օլանլարըն մագամը Սէրասքէրի լէվազըմաթը ումումիյէ տայիրէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունուր։ Նօ. 18 1—3

ՓՇՈՐ ՊՐԱՈՒ

Միւնիխ, Պավիէր

հայթայթիչ Գերմանիոյ կայսր ու Բրուսիոյ թագաւոր Վիլհէլմ Բ.ի

Պաւիէրայի գարեջուր, Կ. Բշորի գարեջրատուն

Աւստրիական Խորհրդական

Աւստրիոյ-Հունգարիոյ թագաւոր կայսեր և Պաւիէրայի խնամակալ իշխանին։

Առաջնակարգ գարեջուր Պաւիէրայի, ուրիշ ամեն գարեջուրներէն գերիվեր, բոլորովին զուտ, համեղ և զովարար ըմպելիք, ամեն եղանակներու յարմար, հանչցուած և յանձնարարուած նշանաւոր բժիշկներու կողմէ։

Գարեջրատունը 1820 ին հաստատուած է. ինք առաջինը եղաւ որ 1854 ին սկսաւ գարեջուր արտածել չիշերով։

Տարեկան արտադրութիւնն է 600,000 հեկտոլիտր։ Կեդրոններ Գերմանիոյ և Զուիցերիոյ բոլոր մեծ քաղաքներուն մէջ, ի Լոնտոն, Փարիզ, Հավր, Ռուէն, Պրուսէլ, Լիէժ, Անվէրս, Ամստերտամ, Հաակ, Ռոթերտամ, Միլան, Հռոմ, Վիէննա, Նիւ-Եորք և այլն։

Մետալներ և վարձատրութիւններ՝ Միւնիխի (1854), Քէօլնի (1865), Փարիզի (1867), Վիէննայի (1873), Հակէնաւի (1874), Ֆիլատելֆիայի (1876), Նիւրէնպէրկի (1882, ոսկի մետալ), Ամսթերտամի (1883, ոսկի մետալ), Պրուսէլի (1888, ոսկի մետալ և պատւոյ վկայագիր), Մէլպուռնի (1889, առաջնակարգ արժանեաց չքադրամ պատւոյ յիշատակութեամբ) ցուցահանդէսներէն։

Բշոր Պրաու գարեջուրը կը վաճառուի հետեւեալ գարեջրատուններ.

Կապրինուս, զոր կը բանեցնէ Տիմիդրի Ֆրիանտոյամիս, Բերա Մեծ-Փողոց, 312, Քոնքորտիային դէմը։

Տէմէզրաքօբուլօ եղբարց քով, Բերա, Մեծ-Փողոց, Ռուսական դեսպանատան դէմ, թիւ 430։

Բոլոր Արեւելքի համար միակ ներկայացուցիչն և չիշով գարեջուր վաճառողն է

«Փշոր Պրաու»

Վիլհէլմ Բալուքա

Պազար Ալման 388

Բերա Մեծ-Փողոց, 388 26 24—78

ՕՍՄ. ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԴՀ. ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ՀԻՄՆԵԱԼ ԸՍՏ ՀՐՈՎԱՐՏԱԿԻ 1892 ՕԳՈՍՏՈՍ 2|14ԻՆ — ՎԵՀԱՓԱՌ ՍՈՒԼԹԱՆԻՆ 20 ՍԷՖԷՐ 1310

Ապահովագրութիւնք ՀՐԴԵՀԻ, ՓՈԽԱԴՐՈՒԹԵԱՆՑ, ԿԵՆԱՑ ԵՒ ԱՅԼ ԱՄԵՆԱՅՆ ՎՆԱՍՈՒՑ

ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ ԿԵԴՐՈՆԱՏԵՂԻՆ, Կ. ՊՈԼԻՍ — ԵԷՆԻ ԽԱՆ, ՔԱՐԱՔԷՕՅ, ՂԱԼԱԹԻԱ　28

PHŒNIX FIRE OFFICE

ԱՌԱՋՆԱԿԱՐԳ ԱՆԳՂԻԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ԸՆԴԴԷՄ ՀՐԴԵՀԻ

"ՖԻՆԻՔՍ"

ՏԱՐԵԿԱՆ ՀԱՍՈՅԹ Անգղ. Ոսկի 1,000,000　　Հիմնեալ ի Լոնտոն յամին 1782

ՓԻՆԻՔՍ, հիմնեալ առաւել քան մի դար յառաջ, սոսկ հրդեհի ապահովագրութեան ընկերութիւն մ՚է որոյ բաժնետէրք Անգղիոյ ամենահարուստ և հանրածանօթ դրամատէրներ են՝ ունենալով անսահման պատասխանատուութիւն։

ՖԻՆԻՔՍ ընկերութեան աշխարհահռչակ առատաձեռնութեան մի գլխաւոր ապացոյցն է 18,000,000 Անգղ. ոսկւոյ գումարն զոր ցարդ վճարած է հրդեհի վնասուց համար։　53

ՖԻՆԻՔՍ ընկերութիւնն կ՚ապահովագրէ ընդդէմ հրդեհի և կայծակի կալուածք, կարասիք և ապրանք՝ յոյժ նպաստաւոր պայմանօք և միջնորդութեամբ սոտ բագրելոյս, որք ունին լիագոյր իշխանութիւն կարգադրելու անմիջապէս մէր ապահովագրելոց կրած վնասներն։

Հ. ՍՈՒԱՆ և ԸՆԿ. ընդհ. գործակալք Կ. Պոլսոյ, Պուլկարիոյ և Սեւ ծովու եզերաց Ղալաթիա, Պանք Օթոմանի վարի քովը ի Վիթալիս խան, գետնայարկ թիւ 1։

![N]EVRALGIES ՊԼՈՒՅՍԻ, ՍՏՈ-ՄՈՔՍԻ ՊԱԼԱ-ՐՈՒՄ, կանանց ՋԱՂՏՈՒԹԻՒՆ, եւ ջղային բոլոր հիւանդութիւնք կը բուժին առ նուազն մէկ ժամու մէջ ՏՈՔԹ. ՔՐՕՆԻԷԻ ՀԱԿԱՋՂԱՅԻԱՅԻՆ ԴԵՂԱՀԱՏԵՐՈՎ

Տուփը 3 ֆր. առաքման ծախս չկայ։ Փարիզ, Դէղ. Ռոպիքէ, 23, Մոնէ փողոց եւ ամէն լաւ դեղարաններու մէջ։

ԱՌԱՋԻՆ ԿԱՐԳԻ ՇՈԳԵՆԱՒՔ

Նորեւեկուորեան Անգլիոյ, Կ. Պոլսոյ և Օտեսայի միջեւ

ԹՈՄԱՍ ՈՒԻԼՍԸՆ ՈՐԴԻՔ և ԸՆԿ.

Անուանք	Թօնոյ	Անուանք	Թօնոյ	Անուանք	Թօնոյ
Ալպանօ	2000	Ֆլամինկօ	1600	Բալէրմօ	3200
Անճէլօ	3000	Կալիլէօ	5500	Բաէտէր	1700
Արօլլօ	5500	Կիդանօ	2200	Բլաթօ	1500
Արկօ	2300	Կօգօ	1800	Բօլօ	1000
Արիօստօ	3000	Կրօտնօ	2200	Քուիրօ	2800
Պասանօ	3000	Հիրօ	2000	Րիալդօ	4400
Պօրօտինօ	2200	Հիտալկօ	3000	Րինալտօ	3200
Պրաւօ	2000	Հինտու	7000	Րօլլօ	3000
Պըֆֆալօ	8800	Համպէր	1200	Րօմէօ	3500
Դէյրօ	2600	Այակօ	5000	Րօզարիօ	3500
Դալիբսօ	2500	Ճէւնօ	2300	Սալէրնօ	4000
Դամէօ	2100	Քէլսօ	2000	Սանդիակօ	8200
Դագօ	2000	Քօլբինօ	4200	Սարփօ	2000
Դօմօ	2700	Քօմնօ	2200	Սիլվիօ	2000
Զիբալօ	5000	Լէօ	2000	Սօրէնտօ	4300
Գլիօ	5500	Լէբանթօ	4500	Թ. Ուիլսըն	3000
Գօլօրատօ	3400	Լիվօռնօ	3000	Թուրսօ	1200
Տիգօ	500	Մալմօ	1500	Թօլիտօ	2800
Տօմինօ	2500	Մարէնկօ	4300	Թօրբիտօ	900
Տուրօ	1800	Մարգէլլօ	6500	Ուրպինօ	5000
Տրաբօ	2100	Միլօ	2000	Վօլթուրնօ	5000
Էպինամօ	2600	Մուրինօ	3100	Ըէտօ	3600
Էլտօրատօ	3000	Նէրօ	2000	Զէպրա	1000
Էլպթրօ	3200	Օրլանտօ	3000	Տիֆլիսինա	[illegible]00
Ֆլամօ	2600	Օթէլլօ	5000	Ֆրմպօ	200
Ֆալբօն	800	Օզրանօ	4500	Զէրօ	4[illegible]0
Ֆիտօ	700	Օդդօ	2000	Մօսքիթօ	1[illegible]0

Էնիրբըն Մօնարք 8000
Բիրմըրն Մօնարք 8000
Լըդիըն Մօնարք 8100

Իոլօ շոգենաւը, նաւապետ Ուստըն, ընդհանուր վաճառքով Հըլէն հոս հասաւ։

Օտրանտօ շոգենաւը, նաւապետ Քըր, ընդհանուր վաճառքով Հըլէն մեկնած է ամսոյս 27ին և հոկտեմբեր 10ին հոս կը սպասուի։

Ուղեւորներու համար ամէն դիւրութիւն կընծայուի

Դիմել առ Ֆ. ՀԻԼՏ ԵՒ ՈՒԻԶ Գործակալք

Թիւ 17—18, Քիւչիւք Միլլէթ խան, Ղալաթիա　39

HAMBURG MUNICH UNITED

ՀԱՄՊՈՒՐԿ ԵՒ ՄԻՒՆԻԽ

ՄԻԱՑԵԱԼ

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆՔ ԸՆԴԴԷՄ ՀՐԴԵՀԻ

Դրամագլուխ	ֆռանք	8,000,000
Պահեստի դրամ	»	8,100,000
Տարեկան հասոյթ	»	19,532,000

Ընկերութիւնքս ՓՈԽԱԴԱՐՁ ԵՐԱՇԽԱՒՈՐՈՒԹԵԱՄԲ կ՚ապահովագրեն մթերանոցներ և բնակութիւններ և սոցա մէջ գտնուած վաճառքներ և կարասիներ խիստ չափաւոր սակագնօք

894　Լիազօր ներկայացուցիչ Կ. Պոլսո

ԳԱՌՆԻԿ ԱՍՏՈՒԱԾԱՏՈՒՐ, Պոլիս, Պահչէ—Գաբու, Անանիատիս խան. 12, 13, 14.

COMP RUSSE
DE NAVIGATION A VAPEUR ET DE COMMERCE

ՌՈՒՍԱԿԱՆ ՇՈԳԵՆԱՒԱՑԻՆ ԵՒ ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Շաբթուան երթեւեկութիւնք

Բշ. 19/1 Օտէսայի սուրհանդակ, ժամ 2ին յետ միջօրէի։

Գշ. 20/2 Աղեքսանդրիոյ ուղղակի սուրհանդակը ժամ 5ին յետ միջօրէի, Պիրէօսի ճամբով

Դշ. 21/3 Սեվաստաբոլի սուրհանդակ, առաւօտեան ժամ 10ին։

Դշ. 21/3 Սուրհանդակ դէպի Փոքր-Ասիոյ նաւահանգիստները մինչեւ Պաթում, առաւօտեան ժամը 11ին։

Եշ. 22/4 Օտէսայի սուրհանդակ, ժամը 2ին յետ միջօրէի։

Ուր 23/5 Աղեքսանդրիոյ Սուրհանդակ, հանդիպելով Սուրիոյ նաւահանգիստները երկու շաբաթը անգամ մը ժամը 4ին։

ԱԶԴ.— Սեպտ. 20/2, երեքշաբթի օրը Կ. Պոլսէն դէպի Սուրիոյ նաւահանգիստները մեկնող ուղեւորը Զմիւռնիոյ մէջ պիտի հանդիպին Թրիբոլի, Պէյրութ, Եաֆա եւ Բոր-Սայիտ զացող շոգենաւին։　605

Արտօնատէր　Ս. ՏԱՄԱՏԵԱՆ

ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ԱՐԵՒԵԼՔ ԼՐԱԳՐՈՅ

ՏՐՔ. Ս. ԽԱՉԱՏՈՒՐԵԱՆ ԵՒ ՈՐԴԻ

Հաստատեալ 1852　ԱՆԿԼՕ-ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ ԱՏ ՄՆԱՐԱՆ(?) | ՊԱՀՉԷ-ԳԱՊՈՒ Կ. ՊՈԼԻՍ　Հաստատեալ 1852

Մասնագէտք առանց քաշքշուք լինորի արհեստական ակռաներ պատրաստելու, մէկ անդամէն ամենատասնի ցաւած ակռաները, ոսկի, ադամանդ և մետաղով լեցնելու, ինչպէս նաև կը դարմանեն բերնի և ակռայի ամեն կերպ ախտերն և կը քաշեն առանց ցաւ ազդելու։

(Բացի կիրակիէ) ամեն օր առաւօտէն մինչեւ կէս օր։　38

ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ՏՈՒՆ ԹԷՅԻ
ՀԱՍՏԱՏԵԱԼ ՅԱՄԻՆ 1880

Կ. ՍԱՎՐՈՒԵԱՆ　Յ. ԽՍԱԳՈՒԼԵԱՆ

MARQUE DÉPOSÉE

Մասնաճիւղ կը գտնուի Օսմանեան ամեն քաղաքաց մէջ

Թէյի գործածութեան ընդհանրանալովն, Թէյի ճաշակն ևս նրբացած է, որով թէյի առեւտուրն վաճառականութենէ աւելի արուեստ մըն է, որ միայն երկարատեւ և ճոխ փորձառութեամբ կ՚ստացուի։

Մեր տունն, որ արդէն հանրածանօթ էր բազմամեայ ընդարձակ գործառնութեամբը, այս տարի ևս իր մասնաւոր գործակալաց ձեռամբ գնած է բազմազան և խիստ մեծաքանակ ընտիր թէյեր Զինաստանի, Ճավայի, Սէյլանի և Հնդկաստանի գլխաւոր արտադրիչներէ. և արդէն հասած են մեզ, և հետզհետէ պիտի ստանանք թէյեր, որք դիրքնիս հաստատութեամբ ամէն ճաշակի յարմար ըլլալով հանդերձ գներու անհամեմատ աժանութեամբ մեզ մատուցած առաւելութիւնք, մեր տան դէմ մրցումն անկարելի կընեն։

Մեր բազմաթիւ յաճախորդաց պահանջմանց լաւ ևս գոհացում տրուելու համար ընդարձակած ենք մեր մթերանոցն, ուր ամէն տեսակ ընտիր թէյեր թէ՛ սնտուկներու և թէ՛ այլ և այլ մեծութեամբ տուփերու մէջ մեծաքանակ միշտ պատրաստ կը գտնուին։

Թէ՛ Կ. Պոլսոյ և գաւառաց, և թէ օտար երկրաց մէջ մեր տան ցուցուած վստահութիւնն կը քաջալերէ մեզ առաւել ևս յարել մեր սկզբունքին, որ է «աղղամարդաւորութիւն, չափ և գնոց մասին։

Մեր թէյերու առաւելութեանց ապացոյցներէն մին ևս, անոնց բազում կեղծերն հրապարակին վրայ գտնուիլն է, որոց դէմ զգուշանալու համար կը խնդրենք որ միշտ փնտռէք ՄԵՐ ՅԱՏՈՒԿ ՆՇԱՆՆ ու մեր տան հասցէն, Կ. ՍԱՎՐՈՒԵԱՆ, Յ. ԽՍԱԳՈՒԼԵԱՆ Ճէլալ պէյ խան Թիւ 10, Պահճէ-Գաբու։　19

KONIAK　ΜΗΧΙΩΤΗ　N. MICHIOTI　MARQUE PRIVILÉGIÉE

قونیاق میخیوتی

فوق العاده فین شامپانیا رقابتدن خارج

ΕΚΤΟΣ ΣΥΝΑΓΩΝΙΣΜΟΥ

COGNAC ORIENTAL
Grande Fine Champagne
HORS CONCOURS

Երեք աստղով շիշը 30 ղրուշ, — երեք աստղով ½ շիշը 15 ղրուշ։ Երկու աստղով 1½ շիշ 8 ղրուշ։ Մէկ աստղով շիշը 12։ Մասսիէ․․․ և փոքր օղի շիշը 12 ղրուշ։

ՌՈՅԵԱԼ ԷՔՍՉԷՆՃ
ԱՍԻՒՐԱՆՍ ՔՈՐՓՈՐԷՇԸՆ

ԱՄԵՆԷ ՀԻՆ ԵՒ ԱՄԵՆԷ ՄԵԾ ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ՀԱՍՏԱՏԵԱԼ Ի ԼՈՆՏՈՆ 1720ԻՆ

Դրամագլուխ աւելի քան	Անգլ. ոսկի	4,000,000
Ցարդ հրդեհի արկածից համար տուած է	»	35,000,000

Ընկերութիւնը կ՚ապահովագրէ քարաշէն և փայտաշէն ամեն տեսակ կալուածներ, կահ կարասիք և ապրանք։

Վճարմունք ամենայն կանոնաւորութեամբ և մանաւանդ առանց որ եւ իցէ ՁԵՂՁԻ կը կատարուին։

Աւելի ընդարձակ տեղեկութիւն առնուլ փափաքողք կը հրաւիրուին դիմել առ　Ընդհանուր գործակալս Ճ. Վ. ՈՒԻԹԱԼ ԵՒ ԸՆԿ.

726　Պահճէ Գաբու, Մէյտանճըք սոքաք, Ուիթալ Խան։

EMULSION SCOTT
(ՍԳՈՏԻ ՕՃԱՌԱԿ)

ՄՈՐՈՒԻ ՁԿԱՆ ՇԱՐԹ ԻՒՂ

Իփոփոփոփոփոփոփ — [illegible]

Պատրաստեալ ձեռամբ ՍԿՈՏԻ և ՊՕՈՒՆԻ ի Նիւ-Եորք։

Կաթին չափ ախորժահամ է

Մորթու ձկան հում իւղէ բոլոր յատկութիւններէն զատ․ ․․․ յատկութիւններն ալ ունի

Կը բուժէ Թոքախտը
Կը բուժէ անարիւնութիւնը
Կը բուժէ խոյլերը
Կը բուժէ հազը, ցրտառութիւնները
Կը բուժէ ընդհանուր տկարութիւնը
Կը բուժէ մանկանց ճղճղաբութիւնը

Բժիշկներէն ընդունուած է, տարօրինակ՝ ․․․ և ամենէն փափուկ ստամոքսները կը տանին զայն։

Կը վաճառուի գլխաւոր դեղավաճառաց և դեղագործաց քով։

Գործակալարք ի Կ. Պոլիս, ՀԱՄԷՆ ԷՒ ՀԱՅՐԵԼ

ՔԱՈՒՉՈՒԿ ՄՈՒՃԱԿ
(ԼԱՍԹԻՔ)
(ԵՒ ՄԱՆԹՕ ՄՈՒՇԱՄՊԱ

ՀՌՉԱԿԱՒՈՐ ՆՈՐԹ ՊՐԻԹԻՇ ՌԻՊԸՐ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ

NORTH BRITISH RUBBER Cº LIMITED TRADE MARK EDINBURGH

Մեր յաճախորդներու փափաքանաց համաձայն, մեր այս տարուան քաուչուկ մուճակներն, որոնք իրենց վրայ իբրեւ նշան կշիռ մը կը կրեն, խիստ ճաշակաւոր, նուրբ և հաստատուն շինուած են նորագոյն ձեւերով։

Պոլսոյ հրապարակին վրայ երկար ատենէ ի վեր ճանչցուած է թէ մեր քաուչուկ մուճակները կը գերազանցեն քան տարբեր ի վեր գործածուած բոլոր մուճակները։

Մեր մուճակներու ներքին կողմը կշիռ մը և արտաքին կողմն ալ առիւծի մը պատկերը դրոշմուած է իբրեւ նշան։ Կը վաճառուին Պոլիս և գաւառները, բոլոր քաուչուկ մուճակ վաճառողներու քով։ Իսկ կեդրոնատեղին է ի Պոլիս, Պահճէ Գաբու, Գոճամուստաֆա Օղլու խան, Ծործի կիտրոլի Թիւ 13 մթերանոցը։　127　2—45

ՇԻՐՔԷԹԻ ՀԱՅՐԻՅԷ

ՇՈԳԵՆԱՒՈՒՑ ԵՐԹԵՒԵԿՈՒԹԵԱՆ ՑՈՒՑԱԿԸ
1894 Սեպտեմբեր 10էն սկսեալ մինչեւ 1894 Հոկտեմբեր 7

(Բացի կիրակի օրերէն) Եալովայէն Եալովայէն կամուրջ իջնող շոգենաւուց երթեւեկութիւն

Ժ. Վ.		Թ.
12 15	ԵՆՄ. Մզպ. Պէօյ. Թրպ. ԵՆՔ. Պօյճ. Ր,Հս.(Ր.Հս. շոգ.ին կը հաղորդակցի)։	39
1 05	Ր.Ա.Գվզ.ԵՆՄ.Մզպ.Պէօյ.Թրպ.Պէյզ.Բշպ. Զպք.Գնլճ.Ա. Հս. Գնտ. Պշք. (Գնտ.ի շոգենաւին հետ կը հաղորդակցի] ուր. օրերը Վնք. Ջնկ. Պէյլ. Գզկ.Պշք.	19
1 —	ԵՆՄ.Մզպ. Պէօյ.Թրպ.ԵՆՔ. ԵՆՔ.ի շոգենաւին կը հաղորդակցի]	40
1 45	ԵՆՄ.Մզպ.Պէօյք.Քիրճ.Թր.ԵՆՔ Պշք.(ԵՆՔ.ի շոգ.ին հետ պիտի հղրդկցի.	18
2 30	ԵՆՄ.Մէզ.Պէօյ.Թրպ.ԵՆՔ. (ԵՆՔ.ի շոգ.ին հետ պիտի հղրդկցի. Պշք.	43
3 —	ԵՆՄ. Մէզ. Պէօյ. Թրպ. Պէյզ. անտի Ասիական եզերը անցնելով մինչեւ Գնտ. եղած նստոյց. ներն եւ Պշք.պիտի հանդիպի։ Գնտ.ի շոգ.ին հետ պիտի հաղորդակցի եւ ուր. օրերը Վնք. Ջնկլ. Պէյլ. Գզկն. Պէշիք։	38
3 —	Ր.Ա.Գվ. ԵՆՄ. Մէզ. Պէօյ.Թրպ.ԵՆՔ.ՍԹՆ. Մրկ.Պօյճ.Ր.Հս.(Ր.Հս.ի շոգ.ին կը հաղորդակցի Ուրբ.ները Պէպ.Արն.Գրչ.Օրթ.Պշք.	32
4 15	ԵՆՄ. Մէզ. Պէօյ. Թրպ. ԵՆՔ. ՍԹՆ. Մրկ. Պօյճ.Ր.Հ.Պէպ.Պէշք. Պպք.ի շոգ.ին հետ կը հաղորդակցի Ուրբ.ը Արն.Գրչ.Օրթ.	40
5 30	ԵՆՄ.Մէզ.Պէօյ.Թրպ.Պէյզզ.ԵՆՔ.ՍԹՆ.Միր. Պօյ. Ր.Հս. Պէպ. Արն. Գրչ. Օր. Պշ. [ուր.օրերը Պէյըզ. չպիտի հանդիպի։	22
6 45	ԵՆՄ.Մէզ.Պէօյ.Թպ.Պէզ.Բշպ.ԵՆ.Մկ.Գնլ. Ր.Ա.Հս.Գնտ.Ար.Ջնկ.Պէյլ.Օր.Գզ.Պշ.Իս.	20
8 —	Ա.Ր.Գվ.Մէզ.Պէօյ.Թրպ.ԵՆՔ. Մրկ. Ր.Հս. Պէպ.Արն.Գրչ.Օր.Պշք. Ուր. օրերը ՍԹՆ.	38
10 15	ԵՆՄ.Մզպ.Պէօյ.Թրպ.ԵՆՔ. Միրկ. Ր. Հիս. Պէպ.Արն, Օրթ. Պէշկ.	33

ԵՆիքէօյէն Կամուրջ իջնող շոգենաւ

12 15	ԵՆՔ.ՍԹՆ.Մրկ.Պօյճ.Ր.Հս.Պէպ.Արն. Գրչ. Օրթ. Պշք.	42
1 30	ԵԷՆՔ, ՍԹՆ. Մրկ. Պօյճ.Ր.Հիս.Պէպ.Արն. Գուրչ. Օրթ. Պէշք։	20
2 15	ԵՆՔ. ՍԹՆ. Միրկ.Պօյ. Ր.Հս. Պպք.Արն. Գուրչ.Օրթ.Պշք.	43
3 —	ԵՆՔ.ՍԹԷՆ. Միրկ. Պօյ. Ր.Հս. Պպք, Արն. Գրչ. Օրթ. Պշք.	28
9 40	ԵՆՔ.ՍԹԷՆ,Պպք.Պշք. բացի ուրբաթէ։	32
10 15	Ր.Հս.Արն.Պշք.Կամուրջ [բա. ի ուրբաթէ	43

Պէպէքէն Կամուրջ իջնող շոգենաւ

12 15	Պէպ.Արն.Գրչ.Օրթ. Պշք.	33
1 15	Օրթ.էն ուղ. կամուրջ բացի Ուր.է	44
12 45	Պէպ.Արն.Գրչ.Օրթ. Պշք.	42
1 15	Ր.Հս.Պէպ.Արն.Գր.Օրթ.Պշք.	22
2 —	Պէպ. Արնվ. Գրչ. Օրթ. Պէշք.	20
2 45	Պէպ.Արն.Գրչ.Օրթ.Պշք.	33
3 30	Պէպք.Արն.Գրչ.Օրթ.Պշք.	28
4 15	Ր.Հս.Պպ.Արն.Գչ.Օթ.Պշք.Գպ.բացիՈրբ.է	19
5 15	Պէպ-Արն-Գրչ-Օրթ- Պշք- բացի Ուր-է	33

Անատոլու Եալիէն Կամուրջ իջնող շոգենաւ

12 15	Գնտ-Վնք-Ջնկ-Պէյլ-Գզկ-	32
11 35	Պէյզ-Բշպ.Զպք-Գանլ-Ա-Հիս- Գանտ-Օրթ- (Գնտ- կը հաղրդկ-) Ուրբաթները բացի Օրթ-էն Վան-Ջնկ-Պէյլ-Գզկ.	44
1 05	Պէպ-Գն Վնք-Ջնկ-Պէյլ- Գզ-Պշք-բցի Որ-է	28
1 05	Պէյզ-Բշպ-ԵՆՔ.Գնլ-Պօյճ- Ր- Ա-Հ-Գնտ-Պէպ. Արն- Ջնկլ.Պէյզ.Օր-Գզկ.Իսկ- Պշ. Գապ-	25
1 50	Պէյզ- Բշպ- Զպք. Գնլճ- Ա-Հիս- Գնտ- Պշք.Գնտ. (կը հաղորդակցի ուր.ները Վնք. Ջնկ. Պէյլ- Գզ- Պշք-	19
2 25	Գնտ-Վնք-Ջնկ-Պէյ-Գզ-Պշք. բացի Ուր-	44
3 15	Գնտ, Վան, Ջնկ. Պէյլ, Գուզ, Պշք.	42
3 30	Պէյզ- Բշպ- Զպք- Գնլ- Ա-Հս- Գնտ- Պշք. Գնտ-շոգ.ին հետ կը հաղրդ-) Ուրբ-ները Վնք-Ջնկ-Պէյլ-Գզկ-Պշք-	38
4 15	Գանտ.Վնք.Ջնկ.Պէյլ.Գզ.Իսկ.բացի Ուր.է	18
4 20	Պէյզ.Բշպ.Զպք.Գնլճ.Ա.Հս.Գնտ. (Գնտ.ի շոգ.ին կը հղրդկ-) Ուր.ները 4 45 ին Մէզրպր. Պէօյք, Թր, Վնք-Ջնկ- Պէյլ-Գզկ-Պշք- պիտի հանդիպի	39
5 —	Գնտ-Վնք-Ջնկ-Պէյլ-Գզկ-Պշք. Ուր- օրերը 5 15ին պիտի մեկնի։	43
6 45	Մրկ-Ր-Ա-Հս-Գնտ-Պէպ.Անվ-Ջնկ.Պէյլ-Օրթ- Գզկ-Իսկ-Պշք։ Հնգշ- օրերը Օր-Պշ- չկայ	25
9 —	Պէօյ-Թրպ-Պէյզ-Բշպ-Զպ-Գնլ- Ա-Հս-Գնտ- Վնք-Ջնկ-Պէյլ-Գզկ-Իսկ-	42
9 25	Գնտ, Ջէնկ, Իսկ. [բացի Ուր.է	19
10 10	Պէյզ-ԵՆՔ,Գնլ-Ա-Հս-Ջնկ-Պյլ.Պշ.բցի Ուր.է	22
10 25	Ա.Հս.էն ուղղակի կամուրջ ուր.ը 10 50ին	44
10 45	Գուզկ, Գպ. բացի Ուր.է	41
11 5	Գզկ.էն ուղղակի կամուրջ բացի Ուր.է	20
11 15	Վնք.էն » » »	28
11 55	Գզկ. Իսկ. » »	41

(Բացի կիրակի օրերէն) Կամուրջէն Եալովայի եզերք երթեւեկող շոգենաւուց ժամերը

1 30	Պշք- Օրթ- Արն- Պէպ- Ր-Հս-Միրկ- ԵՆՔ. Թրպ-Պէօյ-Մէզր-Ր.Ա.Գվ-ուր-ները Պէյզ.	32
2 15	կամուրջէն ուղղակի ԵԷՆիք. բացի ուր.է	26
2 30	Պշք.Օրթ.Գրչ-Արվ.Պէպ. Ր.Հս. Մրկ. ԵՆՔ. Թրպ.Պէօյ. Մէզ. ԵՆՄ.	40
2 35	Գապ-Պշք-Իսկ-Գզկ-Օրթ-Պէյլ- Ջնկ-Արնվ-Գնտ-Ա-Ր-Հս-Գնլ-Միրկ-ԵՆՔ- Բշպ- Պէյզօզ Թրպ.Պէօյ.Մէզ.ԵՆՄ.	22
3 30	Պշկ. Օրթ. Արնվ- Գնտլ- բացի ուր-է	18
4 —	Պշք.Օրթ.Գրչ.Արն.Պէպ.Ր.Հս.Պօյճ. ՍԹՆ. ԵՆՔ.Թրպ Պէօյ.Մէզ.ԵՆՄ։	29
4 20	Պէշ. Պէյլ- Ջնկ-Պէպ-ուր.ները Գնտ.պիտի հանդիպի	33
5 —	Իսկ.Պշք.Գզկ.Օրթ.Պէյլ.Ջնկ.Արնվ.Պէպ. Գնտ.Ա.Ր.Հս.Գնլ.Զպք.Մրկ.	25
6 —	Գապ.Պշք.Օրթ.Գրչ.Արն.Պէպ.Ր.Հս. Մրկ. ԵՆՔ. Պէյզ.Թրպ.Պէօյ.Մէզ.ԵՆՄ.Գվզ.ԵՆՔ	38
7 —	Պշք.Իսկ.Գզկ.Պէյլ,Ջէնկ.Արն.Գնտ. Ր.Հս. Պօյճ.Գնլ.ԵՆՔ.Թրպ.Պէօյ։	42
8 30	Պշք.Օրթ.Արնվ.Պէպ.Ր. Հիս.Միրկ.ԵՆՔ. ԵԷՆՔ.էն ԵՆՄ. զացող շոգ.ին հետ հղրդկց. ուր-ները Թրպ.Պէօյ.Մզպ. ԵՆՄ.	32
9 —	Միր,ԵԷՆ,Թր,Պէօյ,Մէզ,ԵՆՄ, բացի ուր.է	33
9 25	Պէշ.Օրթ.Գրչ.Արն.Պէպ.Ր.Հիս.Ուրբ.ները Մրկ. ԵՆՔ. Թրպ. Պէյք.Մզպ. ԵԷՆՄ.	43
10 —	ԵՆՔ.Թրպ- Պէօյ- Մէզր- ԵՆՄ- Գվզ.	40
10 5	Պշք.Օրթ.Գրչ.Արն.Պէպ.Ր.Հս.Պօյճ. Մրկ. ՍԹՆ.ԵՆՔ.Թրպ.Պէօյ.Մէզ.ԵՆՄ. Ուրբ.ները 10 վայրկեան ետքը Քրճպր։	18
10 30	Պէպ.Ր.Հս.Պօյճ.Միրկ.ՍԹԷՆ. ԵՆիք. Թրպ. Քճպր.Պէօյք.Մէզ.ԵՆիՄ. Ուրբաթները չկայ	19
11 —	Պէպ.Ր.Հս.Պօյ,Մրկ.ՍԹՆ.ԵՆՔ.Թպ.Պօր.Մզպ. ԵՆ.	38
11 30	ԵՆՔ.Թրպ.Պէօյ, Մէզ.ԵՆՄ.	43
11 40	Պէպ.Ր.Հիս.Պօյճ.Մրկ.ՍԹՆ.ԵՆՔ. (*) (*; Օրը զէշ եղած ատեն ՍԹԷՆ. չկայ։	20

Կամուրջէն Պէպէք երթեւեկող շոգենաւուց ժամերը

10 35	Պշք.Օր.Գրչ.Արն.Պէպ.Գնտ.Ա.Ր.Հս.Գնլ. Մրկ.ԵՆՔ.Բշպ.Պէյզ. բացի Ուրբաթէ	25
11 15	Գապ.Պշք.Օթ.Գչ.Արն.Պպ.Ր.Հ. Պօյճ.ԵՆՔ.	42
11 45	Պշք.Օրթ.Գրչ.Արն. Գնտ-	22
12 15	Պշք.Օրթ.Գրչ.Արնվ.Պէպէք	37

Կամուրջէն Անատոլու եզերք երթեւեկող շոգենաւուց ժամերը

1 15	Իս.Պէյ.Ջնկլ. Վնք.Ա.Հիս. Գանլ.ԵԷՆիք.	37
1 40	Ուղղակի Գանտիլլի բացի Ուրբ.է	44
2 —	Պշք, Օրթ.Պէյլ. Ջէնկ.Ա.Հիս.Գնտլ։	42
2 45	Իսկ.Գզկ.Պէյլ.Ջնկ.Վնք.Գնտ. Ա.Հս. Գնլ. Զպք.Բշպ.Պէյ.Ուր.ները Թր. Պէօյ-Մէզ	38
3 25	Իսկ Ջէնկ. Ր.Հիսար (բացի ուր.է)	19
4 25	Գանտիլլի բացի ուրբաթէ	43
8 40	Պշք.Գզկ.Պէյլ.Ջնկ. Գնտ. Պէյզզ.ի շոգ.ին հետ պիտի հղրդկց։ Ուր.ները ԱՀս Գնլ. Զպք. Բշպ. Պէյզ. Պէօյք, Մէզ։	19
9 5	Գանտ.Ա.Հս.Գանլ.Զպք.Բշպ.Պէյ բցի ուր.	22
9 30	Պշք.Գզկ.Պէյլ.Ջնկ.Վնք.Գնտ. Ա.Հիս ուր.օրերը 20 վայրկեան վերջը	44
10 15	Իս, Գուզ. բացի ուր.է	41
10 20	Պշք.Գնտ.Ա.Հս.Գնլ.Զպք.Բշպ. Պէյզ. Թր. Մէզ. Ր.Ա. Գավազներ	39
10 30	Պէշք.Պէյլ.Ջէնկ.Վանք. Ուրբ.ները բսան վրկն. վերջը ․․․ Գզկ.Գնտ.Ա.Հս.Պէյզէք	28
10 40	Իսկտ.Գզկ. բացի ուրբաթէ)	20
11 —	Գապ.Պշք.Գզկ.Պէյլ.Ջէնկ.Վնիք. Գնտլ. Պէպ.բացի ուրբաթէ	33
11 20	Գնտ.Ա.Հս.Գնլ.Զպք.Բշպ.Պէյ. Ուրբ. Գզկ.	44
11 30	Իսկ. Գզկ. բացի Ուրբաթէ	41
12 —	Պէշք.Գզկ.Պէյլ.Ջէնկ.Վանք.	28

Ամեն ուրբաթ ժամ 3 45ին կամուրջէն շոգենաւ մը մեկնելով Իս, Գուզզ, Պէյլ. Ջնկ. Վան, Գանտ. Ա,Հս, Գանլճ, Զպք,Բշպ, Պէյք, Թր, Պէօյ, Մէզ, պիտի հանդիպի։

Ամեն ուրբաթ ժամ 5 45ին Մէզ.էն շոգենաւ մը պիտի մեկնի եւ Պէօյ. Թր, Պէյզ, Բշպ, Զպք, Գանլ, ԱՀս, Գանտ, Վան, Ջէնկ, Պէյլ, Գուզ, Իսկ, հանդիպելով կամուրջ պիտի գայ։

Ամեն ուրբաթ ժամ 5ին կամուրջէն շոգենաւ մը ելլելով Պէշ. Օրթ. Պէյլ, Արն. Պէպ. Ա.Հս. Մրկ. ԵՆՔ. Պէյզ, Թպ. Պէօյ. Մէզ. ԵՆ։ Ր. Ա. Գավ։

Ամեն ուրբաթ իրիկուն ժամ 9 15ին ԵՆՄ.էն շոգենաւ մը պիտի մեկնի եւ Մզ. Պէօյ. Թպ. ԵՆ. Միր. Ա. Հիս. Պէպ. Անվ. Օրթ. Պէշ. հանդիպելով կամուրջ պիտի գայ։

Ամեն ուրբաթ իրիկուն ժամ 10 40ին Մէզ.էն շոգենաւ մը պիտի մեկնի եւ Պէօյք, Թր, Պէյզ, Բշպ. ԵԷՆք, Զպք, Գանլ, ԱՀս,-Գանտ, Ջէն, Պէյլ, Գզկ, Իսկ, հանդիպելով կամուրջ պիտի գայ։

Ամեն ուրբաթ իրիկուն ժամ 11 10ին Մէզ.էն շոգենաւ մը պիտի մեկնի եւ Պէօյ, Թր, ԵԷՆիք, Մրկ, Ր. Հիսար Պպք, Արն, Օրթ. Պէշկ, հանդիպելով կամուրջ պիտի գայ։